

DAS KIBURIS
co Pulkas
SKA VIEŠUTY
riaušius užkandžiam
nam Lietuvių yra pa
užėjimai. Atrastar
New York, nišer
sikite atstiančių pa
LDA KIBUR
umore Avenue,
klyn, N. Y.
t New York)

tagg 2570.
Stagg 1010.

TSCHNEIDER'S
PTIEKA
Lietuviams žinoma
T I E K A
išpildomi atyfini
cusi aplikacijai
S PATARNAVIMAS
AND STREET,
KLYN, N. Y.

PAS KIEVIENA
USIMAS, KURIS
KYLA:
"Kur ai galėtas
surasiti Dentist,
kuris būtų lėtinis,
gana, apšilimas ir
nebrangus?"
na atsako daktari

RUPPERT ir
FIRESTONE
entistai

ROADWAY
Roebling St.
CLYN, N. Y.

atrankiami ir net
būi lengvi stiepi
oritama dalis

e Nėra

N AVE,
y St.,
nt 3415

ROLES

ty

ait

**Eirmutinis Lietuvių Darbi-
ninkų Dienraštis. Išėina
kasdien apart nedėdienių.**

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

**Visų Salių Darbininkai,
vienykite! Jūs nieko ne-
pralaimėsite, tik retėžius,
o išlaimėsite pasaulį!**

No. 240. Telephone Stagg 5878. Brooklyn, N. Y., Ketr., 12 d. Spalio (October), 1922. Pavienio numerio kaina 4c. Metai XII. Dienr. IV.

TURKŲ PALIAUBOS SU TALKININKAIS

Turkai Nekariausią, Iki Pasibaigs Taikos Derybos

**JEIGU DERYBOSE BUS
ISDIRBTOS NETINKA-
MOS TURKAM SĄLYGOS,
TAI JIE KETINA AT-
NAUJINTI KARĄ.**

Talkininkai Užtikrina, kad
Graikų Armija Pasitrauks
iš Trakijos Bėgyj 15 Dienų.

Mudaniai. — Turkai nacionalistai pasirašė sutartį su talkininkais del karo paliaubų arba pertaikos. Sutiko sustabdyti savo karą prieš talkininkus bent iki pabaigai derybų su jais, iki galutinai bus išdirbtos sąlygos susitaikymo del Graikijos, Dardanellų, del Konstantinopolio ir del neutrilių vietų ties Dardanellais.

Talkininkai žadėjo ištraukti Graikų armiją iš Trakijos per 15 dienų. Kuo greičiausiai ištraukti iš ten Graikijos policiją ir valdininkus. Tuo tarpu Trakijoje tvarką prižiūrės talkininkų vyriausybė.

Talkininkai ketina turkam nacionalistam visiškai perduoti Trakiją bėgyje 30 dienų. Kada turkai nacionalistai čia atsikraustys, jie galės turėti savo žandarme-

rijos. Bet talkininkai pasilieka sau teisę spręsti, kiek turkai galės turėti tos žandarmerijos.

Talkininkai prižiūrės ištraukimą Graikijos armijos iš Trakijos ir pervedimą valdžios turkam nacionalistam. Tuo tikslu talkininkai paskirs speciales savo komisijas arba misijas. Misijom į talką atsiųs savo kareivių apie septynis batalionus. Kareiviai būsią reikalingi prižiūrėjimui tvarkos.

Talkininkų komisijos ir kareiviai pasitrauks iš Trakijos bėgyj 30 dienų po to, kai bus iš ten ištraukta Graikijos armija ir civilė vyriausybė.

Turkai nacionalistai turi ištraukti savo kariuomenę iš neutrilio ruožto (ties Dardanellais, Marmoro jūra ir ties Bosporu) kaip galint greičiau. Tuo tarpu mišri talkininkų komisija apsvarstys ir nutars, kokio dydžio ir kur turėti būti nustatytas naujai neutrilis ruožtas.

Turkai nacionalistai negali laikyti Trakijoje savo armijos iki bus patvirtinta talkininkų sutartis su jais.

Prancuzija Parsigabena Italų ir Lenkų Darbininkų

Paryžius. — Darbdaviai nusiskundžia, būk neužtenką darbininkų. Valdžia todėl leido jiems parsigabenti darbininkų iš kitų kraštų. Jau yra partraukta tūkstančiai darbininkų iš Lenkijos ir Italijos. — Veikiausia jie bus vartojami laužymui streikų.

ATHENUOSE PASKELBTAS KARO STOVIS

Konstantinopolis. — Graikų karaliaus Jurgio valdžia paskelbė ir įvedė Athenuose karo stovį. — Athenai — Graikijos sostinė.

Ivairūs armijos vadai nenorė pasiduoti talkininkų nutarimui, kad Graikija turi atiduoti Turkam Trakiją. Jie kursto Graikų armiją, kad kovotų iki paskutinio galo del išlaikymo Trakijos savo rankose.

Graikijos valdžia bijanti, kad generolai nepadarytų kokio sukilimo; todėl, girdi, valdžia ir įvedusi karo stovį.

Kasyklų Savininkai Nori Daugiau Ateivių

Stoja už Panaikinimą Ateivybės Suvaržymų.

Cleveland, Ohio. — Kasyklom trūksta darbininkų, sako savininkai įvairių kasyklų anglies ir metalų. O trūksta, girdi, todėl, kad valdžia suvaržė ateiviam įėjimą į Jungtines Valstijas. Suvažiavimui paduota apsvarstyt reikalavimai, kad valdžia plačiai atidarytų duris ateiviam.

Pakrikęs Prancuzų Laivininkų Streikas

Bordeaux Jūrininkai Grįžė Dirbti.

Paryžius. — Praneša, kad Bordeaux uosto ir laivų darbininkai nubalsavę grįžti į darbą. Bet Marselės laivininkai drūčiai laikosi.

Streikas kilo todėl, kad valdžia nutarė panaikinti 8 valandų darbo dieną. Marseliečiai varo agitaciją tarp laivų ir prieplaukų darbininkų; kursto streikuoti ir kitus darbininkus iš užuojautos del laivininkų.

ANGLIAKASIŲ STREIKAS LĖŠAVĖS 1,190 MILIONŲ DOLERIŲ

Cleveland, Ohio. — J. G. Bradley, buvusias prezidentas Amerikos Anglies Sąjungos, apskaito, kad pastarasis angliakasių streikas lėšavęs šios šalies gyventojam 1,190 milijonų dolerių. Angliakasiai praradę uždar-

bio 450 milijonų dolerių; gelžkeliam anglies streikas padaręs nuostolių 300 milijonų dolerių; "publika" už pabrangusią anglį daugiau išmokėjusi 400 milijonų dolerių; kasyklų savininkai turėję delei streiko 40 milijonų dolerių nuostolių.

DVIGUBAI PASIDIDINO ŽINOMASAI PASAULIS

Harvardo Universiteto Astronomai Atrado Naują, Neapsakomai Tolimą Žvaigždyną.

ŽVAIGŽDYNAS DU KVINTILIONAI MYLIŲ UŽ PAUKŠČIŲ KELIO.

Cambridge, Mass. — Harvardo Universiteto profesorai Lampland'as ir Harrow'as susekė naują neapsakomo dydžio žvaigždyną.

Iki šiol per geriausius teleskopus negalima buvo patirti, ar yra daugiau žvaigždynų už tolimiausias žvaigždes Paukščių Kelio. — Teleskopas — tai mokslinis įrankis, su kurio pagalba tēmija žvaigždes ir kitus erdvės kūnus.

Naujas žvaigždynas, nauja milžiniška tolimo pasaulio sistema yra du kvintilionai amerikoniškų mylių toliau už

Paukščių Kelį. O kvintilionas yra tokia milžiniška daugybė, kad negali jos suprasti žmogaus protas. Tai yra milijonas milijonų milijonų. Paimkite numerį 2 ir pridėkite 18 ratukų (zero, nulių). Tai ir bus ta skaitlinė mylių, kaip toli naujai atrastas žvaigždynas yra už Paukščių Kelio.

Su atradimu to žvaigždyno tat žinomo pasaulio ribos bent antra tiek prasiplatiną.

Šviesa žvaigždės, elektros arba jeib kokia kita šviesa keliauja 186,000 mylių per sekundą. Ir šviesai reikėtų keliauti 75 tūkstančius metų, kad iš to žvaigždyno ateit ant žemės.

Kiek Paukščių Kelias toli nuo žemės, tiek pat daug maž toli ir naujai atrastas žvaigždynas nuo Paukščių Kelio.

Vrangeličiai Kontrrevoliucionieriai Grįžta į Rusiją

Maskva. — Grįžta į Rusiją minios baltųjų (kontrrevoliucionierių), kurie buvo pabėgę į užsienį drauge su likučiais Vrangelio armijos. Pabėgėliai daugiausia skurdė Balkanuose (Bulgarijoje, Serbijoje, Turkijoje). Bet skurdas pasidarė nepakeliamas, ir jie grįžta į globą Sovietų, prieš kuriuos pirma kariavo.

BŪSIĄ NAUJI PARLAMENTO RINKIMAI ANGLIJOJ.

Londonas. — "Daily Chronicle" rašo, kad prieš Kalėdas turėsią Anglijoj būti nauji parlamento rinkimai. Senasis parlamentas būsiąs paleistas. Naujų rinkimų reikalauja ne tik Darbo Partija; jų reikalauja ir buržuazinės partijos, kurios nesutinka su dabartine L. George'o politika; — o tai politikai pritaria ir dabartinis parlamentas.

Nors iš visų pusių reikalaujama, kad Lloyd George rezignuotų iš vietos ministe-

Nauji Areštai Dalyke Nužudyto Kunigo ir Jo Meilužės

New Brunswick, N. J. — Areštavo Pearl Bahmeriutę ir jos patėvį. Klausinėja apie nužudymą kunigo Hall ir zakristijonienės, Mills'ienės.

Didžiama miesto gyventojų pasipiktinę policijos pasiėgimu su jaunuoliu Cliffordu Hayes'u. Hayes buvo areštuotas drauge su Schneideriu. Šnipai ir policija priverstė "prisipažinti", būk juodu nušovę kunigą ir zakristijonienę. Žmonės ne-

tiki, kad Hayes galėtų būti kaltas. Didelė minia užpuolė šerifo (antstolio) pagalininką ir grumojo užmušti arba išsmaluoti ir plunksnomis apvėlti. Jis vos spėjo pasislėpti gelžkelio stotyje nuo akmenų, kuriais laidė jį minia. Tai jis, mat, areštavo Hayesą.

Dabar dar nužiūrima čia viena moteris. Ji labai pavydėdavo, kad kunigas mylėsi su savo zakristijono pakeičia.

rių pirmininko, tačiau jis visiškai nemanas rezignuoti. Lloyd George daugiausia pasidarė sau priešų per savo politiką Artimuosiuose Rytuose (Balkanuose, Turkijoje, Graikijoje, Dardanelluose).

LIETUVOS ŽINIOS

IŠ KOMUNISTŲ PARTIJOS GYVENIMO.

Šiaulių Rajonas. Vietose bausis iškrikimas, didžiausia apatija. Daugelis nebežiro ką daryt. Partijos masės nesuprato pamatinių Trečiojo Kongreso (Kominterno) nutarimų. Pasirodo, tas klausimas kuopose dar visiškai ir statomas nebuvo. Todel ir pamatinis Trečiojo Kongreso obalsis "I masses" nebuvo supras. Partijos nariai visiškai nesupajazinę su bendru pasaulinio ūkio stovio apkainavimu, padarytu Trečiajame Kongrese. O su tuo klausimu kaip tik labai surištas labiausia įdomiausias klausimas apie tolimesnę revoliucijos vystymąsi. Nuvykus į kuopas, prisieina pradēt nuo Trečiojo Kongreso. Paaškinus jo nutarimus, nutarimus mūsų suvažiavimo, jau lengviau galima prieit prie bendro fronto klausimo ir prie konkretaus darbo.

Socialis Rajono sąstatai dar vis blogas. Nors nuo "buožių" jau šiek tiek apsi-valyta, visgi rajone daugiausia mažazėmiai. Jiems prie darbininkų prieit, žinoma, sunku.

Įtekme mūsų draugu ten, kur jie visiškai rankas nenuleido, šokia tokia. Bet organizaciniai užtvirtint tą savo įtekme jie nėra gabus. Daug blėdies atneša neaiškūs, nevienodas frakcijų veikimas. Na, o apie "virgšaičius" ir kalbėti neprisieina. Prisieina tik apgailestaut, kad taip ilgai nevijom juos laukan.

Dar vienas dalykas. Jei eina kalba su partijos nariais apie Trečiojo Kongreso (Kominterno) nutarimus, prisieina išseirst tokius klausimus: "Kodel iki šiolei mums apie tai nieko nerašėš?" — Nurodymas į laikrašius nieko nepasiekia, nes dažniausia partijos nariai, mūsų spauda platindami, patys jos neskaitydavo.

Paskutiniu laiku vietos draugai pradeda įdomautis spauda, pradeda net nelegalių laikraščių prenumeratą rinkti. Vietos draugai laukia, kad mūsų spauda nurodytų jiems, ką veikt.

Nuo Red. — Toks organizacijos stovis — tai tų "vadovų" veikimo pasekmės.

AMERIKA NESKOLINS DAUGIAU PINGŲ TALKININKAM

Nėra Vilties Atsūmti Skolas iš Europos

VIEN TIK ANGLIJA GALĖSI ATSITEISTI AMERIKAI.

Amerikos Pinigais Europa Laiko Milžiniškas Armijas ir Rengiasi į Naujus Karus.

VALDZIA NEPRITARIA NEI PRIVATINĖM SAVO PILIEČIŲ PASKOLOM EUROPAI.

Washingtonas. — Amerikos valdžia dar tikisi, kad Anglija išsimokėsianti Amerikai karo skolas ir nušimčius už jas. O iš Prancūzijos, Italijos ir kitų šalių Vakarų Europoj, tai jau nesitikiti nei pačios sumos, nei nušimčių. Tos šalys vis maldauja, kad Amerika jom

skolas dovanotų. Tuo pačiu žygiu jos visai nesumažina savo išlaidų armijom, laivynam, ir, apskritai, eikvoja milžiniškas sumas pinigų del didesnio ginklavimosi, del naujų karų.

Kas paskolinta Vakarų Europai, aišku, turės žūti. Bēt įvairios tenaitinės valstybės prašo vis naujų ir naujų paskolų iš Amerikos Amerikos valdžia supranta, kad ir tos naujos paskolos irgi būtu vartojamos karreikalam.

Todel Amerikos valdžia nepritaria nei privatinėm, savo kapitalistų skolom Vakarų Europai. Kalbasi, kaip reikėsia, tur būt, uždrausti privatinį kapitalo skolinimą Europos valstybėm.

GYVULIŲ KRAUJĄ PERLEIDZIA ŽMONEM

Naujas Svarbus Sveikatai Išradimas

PIRMA NUO VIENO LAŠO KRAUJO PAPERASTO GYVULIO MIRDAVO ŽMOGUS.

Paryžius. — Daktaras Cruchet padarė labai svarbų del žmonių sveikatos atradimą. Jis atrado, kad galima žmogui perleisti kraujo bile kokio gyvulio; tik prie gyvulio kraujo reikia pridėti 10% citruotos sodės.

Pirmiau vienas lašas paprasto gyvulio kraujo, įleistas žmogui po oda (po skūra), užmušdavo žmogų. Paprasto gyvulio kraujo kūneliai labai daug skiriasi nuo žmogaus kraujo kūnelių. Ir lašas ar kitas paprasto gyvulio kraujo, įjirkštas žmogui, visada sunaikindavo kūnelius žmogaus kraujo, ir reikėdavo žmogui mirti. Tik beždžionės kraujas visai nekenkdavo. Beždžionės krau-

jas toks panašus į žmogaus kraują, taip giminingas jam, kad beveik visai negalima atskirti, kur žmogaus, o kur beždžionės kraujas. Tai gi visada būdavo galima be jokio pavojaus perleisti beždžionės kraują žmogui. O žmogaus kraujas, perleistas beždžionei, irgi nekenkdavo jai. Bēt jeigu būdavo įleidžiama beždžionei kito kokio gyvūno kraujo, tai jiniai visada mirdavo.

Pridejus gi minėtų valstų (citruotos sodės) prie kraujo avies, jautio, arklis, ožkos ir tt., tai galima jų kraują be mažiausio pavojaus perleisti žmogui. I dabar mažakraujam, nusilpusiem žmonėm Paryžiu pradeda leisti kraują įvairių gyvulių; ir beveik visada tai išėina žmogui ant sveikatos.

kurie norėjo vadovaut, bet nenorėjo partijos darbą dirbt. O tie partijos nariai, kurie nenorė skaityt partijos literatūros, negali būt ir partijos nariais.

(Iš Lietuvos "Komunisto")

N. Y. Valstijoj Dirba 160,000 Darbininkų Daugiau, Negu Pernai

Albany, N. Y. — Rugsėjo mėnesį šiemet New Yorko valstijoj buvo kur kas mažiau bedarbių, ne kaip pernai tą patį mėnesį. Valstijos pramonės komisorius Sayer sako, kad šiemet tą

JAPONIJA GRAŽINA CHINIJAI KIAO-ČAU.

Tsing-Tao, Šantungas Chinija. — Japonijos valdžia nutarė iki gruodžio 2 d. su gražinti Chinijai pajūrinį Kiao-Čau miestą su apygardomis. Tai sulgy Washingtono sutarties tarp Chintje ir Japonijos.

Kada iš čia japonai išmėšė vokiečius, tai buvo patį pasiėmę šią svarbią del karo vietą.

KIEKVIENAS "LAISVĖS" SKAITYTOJAS GAUKITE BENT PO VIENĄ NAUJĄ SKAITYTOJĄ. ŠI MĖNESI TIK \$5 METAM

THE LITHUANIAN DAILY LAISVE
 Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
 Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
 Telephone Stagg 8878.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienytose Valstijose ir Kanadoj — metams \$7.00; pusei — \$3.50;
 Trims mėnesiams — \$2.00. Kitose šalyse: metams \$9.00; pusei — \$4.50

MILŽINIŠKO DARBO PRADŽIA

Nuo to laiko, kaip įsikūrė Profesinių Sąjungų Apšvietos Lyga (Trade Union Educational League), Amerikos Darbo Federacijos bosai negali ramiai miegoti, Lyga visu frontu veda agitaciją už suliejimą smulkių amatinių unių į drūtas industrines unių. Jos obalsis: Koznai industrijai — viena unių, o ne desėtkai, kaip kad dabar yra. Jeigu gelžkelininkai turi 16 unių, tai reiškia, kad jų spēka ne tik yra suparalyzuota, bet kad jie turi užlaikyti šešioliką ofisų ir mokėti algas šešiolikai pirminkų. Štai kodėl unių biurokratija stoja už susiskaldymą, o ne už vienybę profesiniam judėjime. Esant vienybei, biurokratams užtruks pieningasai tešmuo.

Keliais pastaraisiais mėnesiais septynių valstijų Darbo Federacijos savo suvažiavimuose priėmė rezolucijas už unių centralizavimą ir pasmerkė amatinis unių. Štai tos valstijos: Washington, Wisconsin, Indiana, Nebraska, Utah, Minnesota ir Michigan. Minnesotos ir Michigano unių, be to, pareiškė savo simpatiją suareštuotiems komunistams "michiganiečiams" ir aktyviai rūpinasi pagelbėti jiems. Michigano Darbo Federacija reikalauja, kad būtų panaikintas karo metu išleistas įstatymas, kuriuo pasiremiant, traukiama atsakomybė dalyvavę "komunistų" suvažiavime žmonės.

Chicago lokalė Darbo Federacija, nepaisant paties Gomperso ir jo agitacijos, irgi karščiausiai remia unių industrializacijos principą ir pinigiskai sėlia suareštuotus michiganiečius. Reikia pridurti, kad gomperšinininkai visur mobilizavo savo spēkas, kad sutriuškintų seną mentą už unių vienybę. Vienu iš svarbiausių jų argumentų buvo "argumentas" apie bolševikišką aukšą. Velnio betgi nuėjo visos jų pastangos.

Taigi, Apšvietos Lyga, nepaisant persekiojimų ir šmeižtų kampanijos, pradėjo milžinišką darbą ir susilankė jau pusėtinų pasekmių. Revoliucinis darbas senose uniųse pasirodė esąs ir galimas ir vaisingas. Reikia tasai darbas tęsti toliau didžiausiu pasiryžimu.

"Worker's" praneša, jog Bostone įvyko suvažiavimas kelių unių, kurios yra susiorganizavę kurpių. Kurpių tarpe jau nuo seniai vedama agitacija už reikalingumą susisijęti į vieną industrinę unių. Gal tasai suvažiavimas Bostone ir duos gerų pasekmių. Spausdintinkų tarpe irgi agituojama už suliejimą vienon galybėn amatinių unių. Tą patį būtina reikėtų padaryti ir audėjams. Kol jų tarpe veiks kelios lygiai unių, tol kova negalės būti pasekminga. Teko girdėti, kad Apšvietos Lyga yra labai susirūpinusi audėjų padėtimi. Aidoblistai, kurie parodė daug energijos ir pasišventimo audėjų streikuose, turėtų suprast reikalingumą vienos unių, apimančios visus audėjus.

Drapanų gaminimo industrijoj vienybės pastangas trando žydai menševikai ("Forward'o" štabas, Slezingeris ir komp.). Mat, jie dabar kontroliuoja moterų rūbų gaminimo unių ir nenori paleisti iš savo rakų vadžias.

Kova, žinoma, dar bus labai sunki. Bet ji reikalinga laimėti, nes sustiprinimas unių yra pradžia tikro vienlypio proletarinio fronto Amerikoje. Štai kodėl unių atžagareiviai iš kailio neriasi, niekindami Apšvietos Lygą, jos darbą ir jos vedėją W. Fosterį.

O Fosteris, sykiu su Ruthenbergu, šiuo tarpu, vadinėja po stambiausius miestus ir pasekmingai skelbia Apšvietos Lygos obalsius. Po viešų didelių prakalbų daroma pasikalbėjimai su vietos unijomis. Ir darbas visur neša didelių pasekmių. Net tokiam, palyginant, nedideliame mieste, kaip Youngstown, Ohio, kur miesto majoras pasakė neleisias Fosteriui kalbėti, gerai susiorganizavę unijistai iškėlė Fosteriui ovaciją įvykusiose prakalbose. Amerikos darbininkų sąmonė pradeda nubusti.

Skaitykite ir platinkite, draugai, "The Labor Herald", Apšvietos Lygos mėnesinį žurnalą. Kur tik turite pažįstamą amerikietį darbininką, brukite jam tą laikraštį. Numerio kaina tik 15 centų. (Adresas — Labor Herald, 118 No. La Salle St., Chicago, Ill.)

APŽVALGA

SKANDALAS TARPE SAVJŪ.

Tarpe Japonijos ir Čechoslovakijos iskiilo nesuipratimas. Mat, kada Čechoslovakija ir Japonija kovojo prieš Tarybų valdžią, tai viskas buvo ramu. Taisybė, Čechoslovakijos armija, ilgą laiką Sibire veikus prieš Tarybų valdžią, seniai jau Sibirą apleido, bet tik dabar paaiškėjo, kad visus ginklus, visą amuniciją, kokią tik ta armija turėjo, buvo palikus Vladivostoke po Japonijos valdžios globa. Ir pakol Japonija, po priedangos rusų baltagvardiečių, gaspadoriavo Sibire, tai Čechoslovakijos valdžia nieko nesakė ir apie tuos ginklus. Bet dabar, kada Japonija jau savo kariuomenę krausto iš Sibiro, tai Čechoslovakijos valdžia pareikalavo iš Japonijos atlyginimo už tuos ginklus, kurių verpė esanti apie 450 tūkstančių dolerių.

Iš tos priežasties ir Japonijos ministerijoj kilo lermas, nes pasirodė, kad Japonijos karinė valdžia perdavė tuos ginklus baltagvardiečių generolams kovai prieš Tarybų valdžią, o pastarieji, norėdami sau pinigų pasidaryti, tuos ginklus ir amuniciją pardavė Mandžūrijos banditams. Kada visa tai įškilo viešumon, tai veik visa Japonijos spauda pradėjo smerkti tuos, kurie minimus ginklus perdavė baltagvardiečių generolams. Žinoma, nei Japonijos spauda, nei ministerija nieko nesakė, jeigu tie ginklai ir amunicija būtų buvę suvartoti prieš Tarybų valdžią, bet dabar jie nuėjo kitais keliais, todėl ir keliamas lermas.

Bet savi ilgai pešis negalės ir greitai susitaikys. Juk Japonijos valdžia, perduodama tuos ginklus rusų baltagvardiečiams, turėjo omenyje tą, kad tie ginklai bus suvartoti prieš Tarybų valdžią. O kad toks nesuipratimas išėjo, tai ji nekaltai. Ir dabar Japonijos valdžia, kraustydama savo kareivius iš Sibiro, visus savo ginklus ir amuniciją palieka rusų baltagvardiečių valdžiai, kuri dar žada "nepasiduoti" nei Tolimųjų Rytų Respublikos valdžiai, nei Tarybų valdžiai. O kad tie ginklai atsidurs banditų rankose, jeigu jų nespės pagriebti Tolimųjų Rytų Respublikos kariuomenė, tai veik visi žino. Nes kaip greit iš Sibiro išsikraustys Japonijos kariuomenė, taip greit turės nešdintis ir baltagvardiečių "galingoji valdžia".

IR KETURKOJAI PRIVALO REGISTRUOTIS.

Amerikoje gyvenanti lietuviai piktinasi Lietuvos valdžios išleistu įsakymu registruotis ir po dešimtinę užsimokėti. Kas užsimokės dešimtinę, tas gaus lietuvišką pasą. Bet Amerikos lietuviai nežino to, kad Lietuvoje ir arkliai privalo registruotis ir pasus turėti, žinoma, užsimokėdami tam tikrą pinigų sumą. O kadangi arklių tauta pinigų nepripažįsta, tai už juos pinigus privalo mokėti jų savininkai. Lietuvos laikraščiai paskelbė ve kokią žinią: "Tauragės apskrities savivaldybės privalomųjų įsakymu einant, visame apskrityje įvedami ir dalinami arklių pasai. Arklių pasai žalios spalvos. Pasuose pažymima arklio ūgis, žymės, metai ir dedama fotografija, kuri betgi nėra privaloma. Pasus išduoda valsčių savivaldybės."

Jeigu Lietuvoje arkliai privalo registruotis ir pasus turėti, tai ką jau sakyti apie Amerikoje gyvenančius lietuvius, iš kurių dar galima kasmet išlupti po dešimtinę. Juk Amerikoje gyvenanti lietuviai, veikiausiai, neprastesniais skaitomi už Lietuvos arklius.

Ar tik Lietuvos valdžia neišleis įsakymą registruotis utelėms, blusoms ir blakėms, kurių Lietuvoje gana apščiui randasi? Jeigu ir šituos gyvulėlius privers išsiimti pasus, tai Lietuvos valdžios įplaukos žymiai padidės ir tuomet su finansais nebus jokio vargo.

UŽSIMANĖ.

"Vienybė", rašydama apie ALDDL. agitacijos mėnesį, ve ką sako: "LDL. 'darbininkų knygų' leidimo draugija pradėjo vaju gauti 10,000 narių, su kurių dolerių paskui keletas proletarinių inteligentų galės misti, versdami ir leiddami įvairias agitacijos knygeles".

Reikia stebėtis iš "Vienybės" redaktoriaus žioplumo. Jis norėtų, kad tos "knygelės", kurias ALDDL. leidžia, pačios išsiverstų ir pačios atspausdintų, be jokių dolerių. Bet kodėl jis pats nepaliauja šaukęs, kad visi pirktų "Vienybės" sėrus? Ar todėl, kad jis su savo šeimyna mistų ir tokius duronus dalykus į "Vienybę" pekeliotų?

Bet "Vienybės" redaktorius toliau daugiau gudrybės parodo. Jis sako, kad ALDDL. leisdama knygas, užsimanti Rusijos, o ne Lietuvos statymu. ALDDL. leisdama knygas, neužiima nei Rusijos, nei Lietuvos statymu, bet tik skleidimu darbininkiškos apšvietos. Už tokį "Vienybės" redaktoriaus protingumą Lietuvoje jam išduotų žalios spalvos pasą, kokį dabar duoda arkliams.

žino to, kad Lietuvoje ir arkliai privalo registruotis ir pasus turėti, žinoma, užsimokėdami tam tikrą pinigų sumą. O kadangi arklių tauta pinigų nepripažįsta, tai už juos pinigus privalo mokėti jų savininkai. Lietuvos laikraščiai paskelbė ve kokią žinią: "Tauragės apskrities savivaldybės privalomųjų įsakymu einant, visame apskrityje įvedami ir dalinami arklių pasai. Arklių pasai žalios spalvos. Pasuose pažymima arklio ūgis, žymės, metai ir dedama fotografija, kuri betgi nėra privaloma. Pasus išduoda valsčių savivaldybės."

Jeigu Lietuvoje arkliai privalo registruotis ir pasus turėti, tai ką jau sakyti apie Amerikoje gyvenančius lietuvius, iš kurių dar galima kasmet išlupti po dešimtinę. Juk Amerikoje gyvenanti lietuviai, veikiausiai, neprastesniais skaitomi už Lietuvos arklius.

Ar tik Lietuvos valdžia neišleis įsakymą registruotis utelėms, blusoms ir blakėms, kurių Lietuvoje gana apščiui randasi? Jeigu ir šituos gyvulėlius privers išsiimti pasus, tai Lietuvos valdžios įplaukos žymiai padidės ir tuomet su finansais nebus jokio vargo.

Obalsis turėtų būti toks: "Kas lietuviška ir gyva, turi užregistruoti ir pasus išsiimti." Pasai gi dykai neduodami.

Obalsis turėtų būti toks: "Kas lietuviška ir gyva, turi užregistruoti ir pasus išsiimti." Pasai gi dykai neduodami.

UŽSIMANĖ.

"Vienybė", rašydama apie ALDDL. agitacijos mėnesį, ve ką sako: "LDL. 'darbininkų knygų' leidimo draugija pradėjo vaju gauti 10,000 narių, su kurių dolerių paskui keletas proletarinių inteligentų galės misti, versdami ir leiddami įvairias agitacijos knygeles".

Reikia stebėtis iš "Vienybės" redaktoriaus žioplumo. Jis norėtų, kad tos "knygelės", kurias ALDDL. leidžia, pačios išsiverstų ir pačios atspausdintų, be jokių dolerių. Bet kodėl jis pats nepaliauja šaukęs, kad visi pirktų "Vienybės" sėrus? Ar todėl, kad jis su savo šeimyna mistų ir tokius duronus dalykus į "Vienybę" pekeliotų?

Bet "Vienybės" redaktorius toliau daugiau gudrybės parodo. Jis sako, kad ALDDL. leisdama knygas, užsimanti Rusijos, o ne Lietuvos statymu. ALDDL. leisdama knygas, neužiima nei Rusijos, nei Lietuvos statymu, bet tik skleidimu darbininkiškos apšvietos. Už tokį "Vienybės" redaktoriaus protingumą Lietuvoje jam išduotų žalios spalvos pasą, kokį dabar duoda arkliams.

BEDIEVIUI PAVES SVENTĄ VIETĄ.

Palestina skaitosi "šventą žemę". Prie tų "šventų" vietų, kurios randasi Palestinoje, kimba įvairių tautybių dvasiškiei: kimba krikščionys, kimba katalikai, kimba mahometonai, kimba žydai ir kiti. Dabar Tautų Sąjunga nutarė, kad tam tikra komisija, po kontrole Tautų Sąjungos, kontroliuotų ir saugotų šventąsias vietas. Komisija jau nuskirta, bet Tautų Sąjungos Taryba nesuranda žmogaus, kurį galima būtų skirti tos komisijos prezidentu. Mat, ji nori paskirti tokį žmogų, kuris į visas tautybas bešaliai atsineštų ir tuomi visus tuos dvasiškiei, kurie turi pretenzijų prie "šventų" vietų, užganėdintų. O kadangi iš tikinčių tokio negalima tikėtis rasti, tai nuspręsta komisijos prezidentu paskirti atejistą, nepripažįstantį jokios tikybos.

Jeigu Tautų Sąjungos Taryba šita savo plėnų įvykdys gyveniman, tai "šventos" vietelės bus pavestos bedieviui tvarkyti. Ir kaip tuos tikinčius žmonelius nemulkins!

Jeigu Tautų Sąjungos Taryba šita savo plėnų įvykdys gyveniman, tai "šventos" vietelės bus pavestos bedieviui tvarkyti. Ir kaip tuos tikinčius žmonelius nemulkins!

Jeigu Tautų Sąjungos Taryba šita savo plėnų įvykdys gyveniman, tai "šventos" vietelės bus pavestos bedieviui tvarkyti. Ir kaip tuos tikinčius žmonelius nemulkins!

ŽYDŲ AUTONOMIJA IR ŽYDŲ DARBININKAI LIETUVOJ

Žydų juodoji šimtinė — sionistai ir klerikalai (ortodoksai) — pakėlė gvolą visame pasaulyje, — žydų autonomija Lietuvoje pavojuje, gelbėkite žydų autonomiją!

Ypatinai šita gvolą sionistai pakėlė Amerikoje — dolerio šalyje, — kurią nukreiptos akys visų Europos valstybių, tame skaičiuje, žinoma, ir Lietuvos.

Žydų buržuazinė spauda visame pasaulyje šaukia: — Buvo, šit, viena šalė, kur žydų buržuazija turėjo savo rankose neribuotą valdžią, buvo visame pasaulyje viena vietelė, Lietuva, kur žydų buržuazija turėjo žydų ministeriją ir žydų ministerį, ir dabar tas viskas žūna, žydų autonomijai grėšia pavojus.

Taip, autonomija žydų buržuazijai skanus kashells, nuo kurio ji, žinoma, atsiskirti nenori. Žydų autonomija Lietuvoje yra tai žydų juodašimčių — sionistų ir klerikalų — lizdas, viena dalis, kurių — sionistai — nori atitraukti žydų mases nuo gyvos Lietuvos žemės ir siūsti žadėtojon Palestinos, kita gi — klerikalai — nori grąžinti žydų darbininkų mases į prištvaninius laikus.

Ką duoda autonomija platioms žydų darbininkų masėms?

Nieko, arba dar blogiau. Žydų autonomija žydų darbininkams tai bereikalinga našta, kurią užkrovė žydų buržuazija ant žydų darbininkų pečių, baslys ratuose kasdieninės žydų darbininkų masių kultūrinės kovos ir gyvenimo.

Neapsitoyant ant to visos blogo, kurį davė ir duoda žydų autonomija žydų darbininkų masėms, mes parodysime tik vieną kovos sritį, kovos už mokyklą, kuri aiškiausiai parodys, į ką pavirto žydų autonomija sionistų ir klerikalų rankose, vadovaujamų politiniu šmuigelinku, dakt. Soloveičiku.

Tautos tarybai buvo pranešta iš švietimo ministerijos, kad sekančiuose metuose yra galimybė atidaryti Lietuvoje žydų visuomenei apšvietos. Už tokį "Vienybės" redaktoriaus protingumą Lietuvoje jam išduotų žalios spalvos pasą, kokį dabar duoda arkliams.

Kam turėtų būti paskirtos šios mokyklos? Sionistai jau turi Lietuvoje 15 gimnazijų, kur mokslas vedamas senovės žydų kalba ir kur sionistai liuosai gali rengti Palestinos piliečius. Žydų

darbininkai neturi nei vienos gimnazijos ar progimnazijos.

Kultūrygos (žydų darbininkų kultūros draugijos) pradžios mokyklos siemet turėjo laidas Kaune į 40 mokinių, Šiauliuose — 30, tiek pat Panevėžij, Utenoj ir tt. Pati logika sako, kad naujas vidurines mokyklas reikėtų atiduoti žydų darbininkų kultūrygom. Pavyzdin, pačiame Kaune sionistai turi 3 savo gimnazijas; nejaugi jiems dar duoti, o darbininkams nė vienos?

Žydų darbininkai net nereikalauja visų atidengiamų progimnazijų; jie nori tik pusės.

Bet kam čia logika, kad sionistai turi spēką. Ir jie atvirai pareiškia: kultūrygai nė vienos mokyklos. Bendruomenės sionistiniai klerikalinės, daugumą turime mes ir jums pašnypšt! Tokia atsakymo prasmė, kaip Tautos Tarybos, taip ir žydų ministerio.

Iš paduotų faktų mes matome, kad žydų autonomija ne tik kad nieko gero neduoda žydų darbininkams, bet atneša daug žalos.

Iš paduotų faktų mes matome, kad žydų autonomija ne tik kad nieko gero neduoda žydų darbininkams, bet atneša daug žalos.

ŽIUREK, KAS ČIA!

DIENRAŠTIS "LAISVE" TIK \$5.00 METAMS!

Brooklyne, siunčiant per paštą, \$7.00 metams.

Lietuvių Spaudos Bendrovės board direktoriai, atsizvelgdami į sunkų darbo žmonių gyvenimą šioj šalyj, didelių streikus ir bedarbes, savo susirinkime nutarė, laike vieno mėneslo, numazinti "Laisvės" prenumeratos kainą net iki \$5.00 metams, \$2.50 pusei metų ir \$1.25 trims mėnesiams.

Nupiginimo laikas prasidės su 1 diena spalio (October) ir trauksis iki 1 dienos lapkrėčio (November), š. m. Kas per tą mėnesį atsinaujins arba naujai užsirašys dienraštį "Laisvė", tai gaus už augščiau nurodytą kainą.

KIEKVIENAS LIETUVIS DARBININKAS IR DARBININKĖ, PASINAUDOKITE ŠIA PROGA!

Užsisakykite arba atsinaujinkite "Laisvė" patys ir paraginkite savo draugus bei žiaip darbininkus, kurie dar neskaito "Laisvės", kad užrašytų.

Mes kviečiame kiekvieną savo skaitytoją gauti "Laisvė" nors po vieną naują skaitytoją. Ypatinai ALDDL. kuop's turėtų pasidaruoti, kurioms "Laisvė" tarnauja kaip organas.

NEPAMIRŠKITE, KAD ŠIS NUPIGINIMAS BUS TIK PER 30 DIENŲ.

Pinigus, čekius ar money orderius siųskite šiuo adresu:

"LAISVĖ", 46 Ten Eyck St., BROOKLYN, N.Y.

Net švietimo ministerijoj i mokyklų klausimą žini daug objektyviau. Taip, pavyzdin, Šiaulių instruktoriaus aiškiai pabrėžė, kad progimnazija turi prigulėti kultūrygai. Objektyviai žiūrint i dalykus, tas pats turi būti Kaune, Panevėžij ir net Utenoj.

Žydų darbininkai griežtai pareiškia, kad jie nuo kovos neatsisako ir kad visur i visuomet kels aikštėn sionistiniai klerikaline, taip vadinamos, Tautos Tarybos darbuotės papėde.

Liet. Darb. Zydas.

"Keleivis"

Su idejiniu priesu turėti reikalą yra gana smagu. Žinai bent su kuo kovoji. Bet šlykštu yra polemizuoti su šikšnosparniais, su smokais, kurie šiandien vieną elgiasi, ryt kitaip.

Ar jūs girdėjote, kad "Keleivis" jau stoja už bolševikus? Savo vėliausiasiumeryje jisai rašo:

"Susidėję su Rusija, turkai išpėrė kailį savo priešams ir atsiėmė savo žemes. Jei Lietuvos valdžia nebūtų pataikavus užsienio reakcijai, bet susidėjus su Rusija, tai lenkai būtų turėję bėgti taip iš Vilniaus, kaip graikai turėjo bėgti iš Smyrnos".

Ana va! Tai jau politiniai prostūptai iš "Keleivio" stoja už tai, kad Lietuva būtų išvien su Rusija. Tur būt niekšai mato, į kurią pradedą vėjas pūsti.

Na, o kas taip šlykštai kas numeryj niekina bolševikus, kas šunis ant jų lauria, kas vadina juos daro žmonių reikalų išdavikais, kas vadina juos kraugėriais? Nagi tas pats "Keleivis".

(Tas ant 3-žio pusl.)

ANGLIAKASIŲ SKYRIUS

Draugai angliakasiai, laike streiko šiame skyriuje nebuvo vietos korespondentų pranešimams, nes aprašymas streiko bėgio uždavo veik visą vietą. Daugelio korespondencijos netipdavo. Bet dabar vieta jau pasituštino, nes apie streiką nereikia rašyti. Del to visi rašykite pranešimus apie darbus, gyvenimo sąlygas, algas ir abelna angliakasių gyvenimą. Nepaisykit, jei ir nemokate taisykliškai rašyti, mes pataisysimė rašybos klaidas kur reiks.

Aprašinėjimas darbų, algų, darbo valandų, sąlygų ir abelna darbininkų gyvenimo reikalingas patiems darbininkams. Juk tik taip jie ir sužino kur kaip darbas eina ir t.t.

Rašykite, draugai.

Angl. Skyriaus Vedėjas.

Traukia Uniją Teisman.

Streikas užsibaigė, bet kapitalistai nesnaudžia susidėję rankas ant krūtinės. Tula Willis Branch Coal Company West Virginijoje traukia teisman visą angliakasių uniją, reikalaujama \$1,000,000 (vieno milono dolerių) atlyginimo už kokių tai "nuostolių", kuriuos būk padarė streikeriai. Kaltinama dviejų unijos distriktų (17 ir 19) viršininkai, tarybos nariai ir visa unija.

Šitas žingsnis yra pastangos sutriuškinti angliakasių uniją. Juk jei kompanija laimėtų, tai angliakasių unija būtų duota tokis smūgis, kaip kepurininkų unijai po Danbury įvykio. Tai būtų baisiai skaudus smūgis angliakasių unijai.

Kapitalistai jau ir seniau tampydavo po teismus unijas, o dabar, kada šalies Augščiausias Teismas, išspręsdamas Coronado Coal Co. bylą prieš uniją, padavė jiems gerą įnaį prieš darbininkų organizacijas, jie dar labiau pasidrasino reikalauti atlyginimo "nuostolių", padarytų laike streiko. O priskaityti tokių "nuostolių" juk visai lengva. Štai, skundėjai priskaito prie "nuostolių" ir taisyms stubų, kuriose darbininkai gyvenė, ir rendas, nemokėtas laike streiko (kurias atsiplėšė kada darbininkai dirbo), ir daug panašių "nuostolių". O teismai juk jų rankose, tai nuteisia, kaip jiems patinka.

Gerai Žiūri Savo Reikalų.

Kapitalistai atydziai saugoja savo reikalus, išnaudoja kiekvieną progą prieš kovojančius darbininkus ir jų organizacijas. Jie neleturėjo trauktis atgal. Unijos viršininkai, vienok, susimylėjo ant jų ir padarė tokią sutartį, sulgy kurios jie galės už pusės metų numušti algas. Žinoma, dar gali būti ir taip, kad darbininkai vėl atsakys tuo patim, kaip ir pereitą pavasarį, o tada kiltų kova vėlei.

mui, tai tuojau jus traukiama atsakomybėn, baudiama. Pavyzdžiui paimkim, kad ir Herrino atsitikimus. Kuomet darbininkai apsigynė nuo mainų baronų samdytų mušeikų ir vietinis teismas surado, kad mainų baronai kalti už tuos susirėmimus, tai visuose kampuose suriko išnaudotojai ir jų bernai valdininkai. Kapitalistų vyriausia įstaioga Chamber of Commerce padarė sumą pinigų, valstijos prokuroras ėmėsi už darbo "tyrinėti", "jieškoti" kaltininkų, o prezidentas irgi pareiškė savo simpatijas tam "tyrinėjimui". Daugelis darbininkų jau areštuota, kiti dar rengiamasi areštuoti. Bus bandoma suversti kaltė ant darbininkų, kad tokiu būdu pridengti kapitalistų baurius darbus. Palikti kapitalistus kaltininkais juk pavojinga.

Darbininkų išnaudotojai mokė savo reikalus ginti. Darbininkai turėtu tainti rūpintis savo reikalais, kovoti prieš išnaudoimą. Darbininku yra milijonai. Jei jie daugiau rūpintųsi savo gerove ir išsiliosavimu iš vergijos, niekas nevalėtų pastoti jiems kelio. Darbininkai turi geriaus susiorganizuoti, tai jie lengvai apveiks savo priešus.

Organizuokimės, skleiskime savo spaudą nesamoningų darbininku tarpe.

ANGLIAKASIŲ DARBAS

SPRINGFIELD, ILL.

Aneliakasių darbas sunkus ir pavojingas sveikatai. Turi leistis giliai ir duobė ant keltuvo. Nepratusiam šiurpas per kūna perbėga iki pripranti. Kuo gilesnė skylė, tuo greičiau keltuvas žemyn ar augštyr yra leidžiamas.

Darbas bausis ir kas minuta grėšia pavojus. Reikia saugotis, kad neužkristi uola ir nesužeistu, arba neužmūštu. Taipgi turi saugotis anelies atsilaisiojusios, kad nekristu ant dirbančio galvos ar kitos dalies kūno. Nors ramšėius stato po akmenine uola, bet ne visados ramstis gali atlaikyti storą sluoksnį lužtančio akmens. Duoda sienala traškėjimas. Tada traukis ir bėk iš po krintančiu akmeniu ar anelies į saugesnę ir nepavojingą vietą.

Dang turi iškesti baimės, kaip ima lužti, pulsi žemyn akmenys. Kas per niškėjimas. Tarsi iš kanuoliu šavdo. Sniūdina ora, net užgėsta šviesa lemputės. Likės tamsioje kur kamoutvi susirietes iš baimės drebi ir laukki nereinat to šturmo lužtančiu uola. Arba pradėdi šauktis pagalbos kitu, kad atėje anšviestu ta deklisika tamsve ir rodytu kelija kur pabėgti iš baisios mirties nasru.

Antras mirtingas pavojus esti kuomet atsitinka eksplozija dujų arba visokių smirdančių gazu. Pasitaiko daug atsitikimų užtrokšti smarkiuose solferio

gazuose. O kur nėra tyresnio oro, tai bedirbant nusilpnėja, kad ir dručiausias ar sveikiausias darbininkas. Kitas praranda sveikatą jauniausiam amžiuje. Kasyklose nėra tyro oro, o su maišytas su solferiu, gazu, anglies dulkėmis ir t. t. Taipgi visokiais puvėsiais, medžių pelėsiais smirda tokis oras.

I karuką pilant anglį labai dulka. Mat tik ką atšauta anglis yra sausa. Tai per dulkes nematai nei to karuko. Lemputė mažai šviesos teduoda.

Už toną anglies darbininkas gauna mokestį \$1.08. Patys angliakasiai turi pirktis paraką, knatą del padegimo parako ir visokių kitu įrankių prie kasimo anglies.

Iš kompanijos negauna kasėjai jokių įrankių. O tą turėtų unijos viršininkai pareikalauti, darydami kontraktą su kompanija. Angliakasiams labai sunku yra, kuomet reikia vežiotis savo įrankius iš vienos kasyklos į kitą, mainant darbą, kada kompanija uždaro kasyklą arba sumažėja darbas.

Kas dirba nuo dienu, gauna kompanijos įrankius. Mokestis esti tokia: kasyklų peržiūrėtojas (mine examiner) gauna \$8.04 į dieną už 8 val. Rėlių tiesėjai gauna \$7.50. Tiesėjo pagalbininkas gauna \$7.25. Durų ir rėlių atidarytojai (trappers) gauna \$4. Dirbantieji prie skylės ir karukų stumdytojai ant keltuvo ir nuo keltuvo (bottom engers) gauna \$7.50. Vežėjai karukų (drivers) gauna \$7.50. Kelių valytojai, akmenų dažytojai (laborers) gauna \$7.25. Padegėjai užtaisytų šūvių angliai atšauki gauna \$9.44.

Anglių kasyklose dirbantys darbininkas turi būt išsilavinęs ir suprantantis darba gerai. Nekuriose kasyklose daug gyvasčių praranda vargšai darbininkai per godumą darbdaviu. Kasyklų savininkai anleidžia kasyklas, o iš to kyła visos nelaimės.

Neatbūtinai turi turėti išsiemęs angliakasio popietas po akmenine uola, bet ne visados ramstis gali atlaikyti storą sluoksnį lužtančio akmens. Duoda sienala traškėjimas. Tada traukis ir bėk iš po krintančiu akmeniu ar anelies į saugesnę ir nepavojingą vietą.

Darbai geresni čia yra nerkami. Nėra žiūrėta unijos bausmės.

A. Čekanauskas.

Jei niekas neturėtų drąsos būtų paiku, pasaulis būtų labai nuobodi vieta.

Jei tikrai nori žinoti moteriškės blogas ypatybes, girk ją kitai moteriškai.

Mergina nusistebi, kada pasakysi jai, kad myli, bet ji nepatenkinta, jei nesakysi to.

Laikiną užsiinteresavimą mergina daugelis vyrų vadina meile.

Papuošalai, kaip ir labdarybė, pridengia nusidėjėlius.

Meilės tikslui moterys visuomet mirtinai sužeidžia draugiškumą.

Gavimas daugiau kredito už žinojimą negu žinai, yra gyvenimo gudrybė.

Iš Silpnumo ir Išminties Epigramų.

"KELEIVIS".

(Tąsa nuo 2-ro pusl.)

Palaukite, ponučiai, atsirugs jums kada ta nelaboji politika. Lietuvos darbo žmonių didžiuma stoja už bendrą politinį nusistatymą su Rusija. Taigi, laimės ta politika, kurios principus visuomet skelbė "Laisvė".

Su panieka jau žmonės pradeda žiūrėti į tuos politinius šarlatanus, kurie eina išvien su buržuazija reakcijos laikais, o kaip tik dalykai pradeda keisties, tai slieja pri revoliucionierius.

Tasai pats "Keleivis" su didžiausiu pasigardavimu mini reakcinę, pusiau teroristine organizaciją Ku Klux Klan'ą. Jam patinka, kad ta organizacija kovoja prieš katalikus. Girdi:

"Vyskūpai ir kardinolai bandė užgniaužti organizaciją per savo įtaką kongrese. Bet jiems tas nepavyko ir Ku Klux Klanas smarkiai auga".

Tam pačiam numerij stoja už bendrą vienybę su revoliucine Rusija ir tam pačiam numerij gina, su užjauta cituoja raštus reakcingiausios, blaiviausios organizacijos, kuri degina negerus ant laužu, kuri terorizuoja darbininkus pietinėse valstijose. Kuri skelbia šimtaprocentinį amerikonizma ir taip toliau.

Net socialistai menševikai, net liberalai, net padoresni buržujai piktinasi, smerkia Ku Klux Klaną. Net Darbo Federacija peikia juos, tuos bausius šešėlius tamsios praeties. O "Keleiviu" maloni ta organizacija.

Na, ar galima įsivaizdinti sau didesnę niekšystę?

Na, tai kas, kad Ku Klux Klanas, remdamas metodistus, presbyterionus ir kitus protestonus, niekina katalikus. Juk caro valdžia, remdama pravoslaviją, irgi tankiai eidavo prieš katalikus. Bet ar tai reiškia, kad caro valdžia buvo gera, remtina? Tas pats ir su Ku Klux Klanu.

Visi dori žmonės turi pasakyt "Keleivio" skaitytojams, kokių reakcinu šlamštu virto ju laikraštis. Veikiausia, net Grigaičiui gėda, kad jo reiškuolis Michelsonas galutinai sudžianbambėjo.

Tai prie ko veda menševizmas!

A. Vincaitis.

ANT GREITŲJŲ

Tulas Vokietijos socialistas apskaitė, kad bėgiu kelių pastarųjų mėnesių Vokietijos kapitalistai išgabeno užsienin savo locnų pinigų 8 milijardus auksinių markių. Jie rūpinasi įvestinti tuos milijardus markių į užsienio biznius.

Dalinai del to taip ir puola vokiečių markė.

Tokio, Japonijoje, prasidėjo choleros siautimas. Poni Grigaičiui bus proga suversti visą bėdą ant... bolševikų.

J. Šerenga.

VELTUI! VELITUI!

"Laisvės" Skaitytojai ir Rėmėjai, Tėmykii!

Kas iš "Laisvės" skaitytojų arba šiaip rėmėjų iki 1-mai dienai lapkričio gaus "Laisvėi" daugiausia naujų metinių skaitytojų, tam duosim Lailio Anglų ir Lietuvių kalbos žodyną, vertės \$10.00, visai veltui.

Antram daugiausia gavusiam duosim didelę knygą, *Lyties Mokslas*, vertės \$7.00, ir naujai "Laisvės" išleistą A. Bogdanovo knygą *Įžanga į politinę Ekonomiją*, vertės \$1.00.

Trečiam daugiausia gavusiam duosim tris puikias knygas: *Patarimai Vyrams* ir *Patarimai Moterims* ir *Merginoms apie Lyties Dalykus*, parašytos daktaro Robinsono, vertės \$4.00, ir *Įžanga į Politinę Ekonomiją*, vertės \$1.00.

Visi "Laisvės" skaitytojai stokitė į darbą, idant laimėjus nors vieną iš tų puikių dovanų.

Money orderius ir pinigus siuskite šiuo adresu:

LAISVĖ
46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

ATMINK SAVUOSIUS LIETUVOJ

SIŪSKITE PINIGUS LIETUVON PER

'LAISVĖS' PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ

Pinigai, siunčiami per "Laisvės" Pinigų Siuntimo Skyrius, pasiekia Lietuvą GREITAI ir SAUGIAI. "Laisvės" Pinigų Siuntimo Skyrius rūpinasi GREICIAUSIAI IR PICIAUSIAI pristatyti pasiūstus pinigus ten, kur ir kam jūs juos pasiuntėt.

Siųskit pinigus Lietuvon tuojau, nes kursas dabar yra tokis žemas, kokio dar niekad nebuvo. Jūsų doleris ten dabar labai daug reikš.

"Laisvė" nedaro didelio pelno iš siuntimo pinigų Lietuvon, todėl, kad mūsų tikslas ne pasipelniti iš to, bet pagalbėti "Laisvės" skaitytojams ir šiaip mūsų draugams ir pritarėjams.

Taigi, norėdami pagalbėti savielem Lietuvos, vienomet kroskitės prie "Laisvės" Pinigų Siuntimo Skyriaus, o tuomi suėdysite pinigus, kuriuos permokėtumėte siunčiant per kitas agenturas, ir užtikrinsit jūų pinigų GREITĄ IR SAUGŲ PRISTATYMĄ.

Adresuokit:
LAISVĖ
46 TEN EYCK ST.,
BROOKLYN, N. Y.

JUSŲ ARTIMIEJI LAUKIA JUSŲ PAGELBOS.
JUSŲ DOLERIS JIEM DAUG GERO PADARYSI!

Pirkite Šias Įdomias Knygas Dabar, Tai Dar Ir Dovanų Gausite!

PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS.
236 pusl., su paveikslais, apdaryta. Kaina \$2.00.
Aiskiai ir teisingai aprašyta visas vyro lyties gyvenimas: lyties organai ir jų veikimas; lyties ligos ir kaip jų išsilaugoti; sauzęgystė; prostitucija; apšvedimas ir šeimyninis gyvenimas; kaip aiškinti vaikams lyties apšvedimą ir t. t., ir t. t. Tai tik suminėjimas kelių iš daugybės įdomių dalykų, kurie toje knygoje aiškinami. Kiekvienas jaunikaitis ir vedęs vyras turi šią knygą turėti.

PATARIMAI MOTERIMS IR MERGINOMS APIE LYTIES DALYKUS.
256 pusl., su paveikslais, apdaryta. Kaina \$2.00.
Teisingai ir suprantamai aprašo visą mergaitės ir moters lyties gyvenimą. Tarpe daugelio kitų dalykų, aprašyta lyties organai ir jų veikimas; antdrapanės; apšvedimas; apšvedinimas; gimdymas; lyties ligos ir kitos moterys ligos; sauzęgystė; kaip būti laiminga gyvenant poroje, ir t. t., ir t. t. Ši knyga pirmąčiasiausiai skirinama merginoms ir moterims.

Tačiau šios dvi knygos lyg ir viena kita papildė ir kaip vyrui, taip ir moteriai privilo jas abi turėti, nes dažnai prireikia naudotis vienos ar kitos knygos pamokymais. Abi knygos parašytos lyties klausimų tyrinėtojo D-ro W. J. Robinsono.

Siųskit tas knygas į Lietuvą, giminiams ir draugams — jiems nėra kur tokių knygų gauti. Lietuvos cenzūra tas knygas leidžia.

Pinigus ir reikalavimus siuskite šiuo adresu:
J. BARKUS,
Box 129, Gen. P. O., NEW YORK, N. Y.

DOVANOS. Visiems, kurie pirks šias abi knygas iki šio mėnesio pabaigos, dovanai pridėsim įvairių knygelių vertės 50c. Kurie pirks bile kurią vieną knygą, gaus dovanai knygelę vertės 25c. Pasiskubinkite!

100 N. Y.

Olive Schreiner*).

TRYŠ SAPNAI TYRUOSE

Man keliant skersai Afrikos lygumą, saulė gausiai pylė žemyn savo karštus spindulius. Pailsusi, aš pasukau arklį miškos medžio paūksmėn, nuėmiau balną ir paleidau jį pasiganyti saulės apdegintuose krūmelaičiuose. Ir visur, į dešinę ir į kairę tiesėsi ruda žemė. Aš pati atsėdėdau po medžiu, nes karštis visur baisiai slogino ir visame regimame plote oras, rodos, drebėte drebėjo iš įkaitimo. Po valandėlės mane apėmė sunkus naudulys ir aš atkoliau galvą į balną, ir čia pat užmigau. Ir bemiegodama aš šapnavau keistą sapną.

Man rodėsi, jog aš stoviu didžiulio tyro krašte, ir visur apsuoku bangavo debesys smilčių. Ir aš pamačiau dvi dideles esybes, panašias į tyruose vartojamus jungo galvijus; viena jų kaklą ištiesus gulėjo smilyse, kita gi stovėjo šale. Aš domingai žiūrėjau į tą esybę, kuri gulėjo smilyse, juoba kad ant savo nugaros jina turėjo didelę naštą, o smiltys aplinkui buvo net su kaupais vėjų supustytos, taip jog išrodė, kad vėjai jas per šimtmečius apsuoku ir viršui tos esybės dūmė.

Aš labai domingai į ją tėjiauju. Gi greta manęs stovėjo kažin kas nežinomas ir tėjimo mano judėjimus. Ir aš paklausiau to nežinomojo: "Kas yra ta didelė esybė, kuri guli ana ten smilyse?"

Jisai atsakė: "Tai yra moteriškė; ta, kuri atneša žmones savo kūne".

Aš vėl paklausiau: "Kodel jina guli čia nesikrutindama, pusiau apnešta smiltimis?"

Nežinomas atsakė: "Klausykis, aš tau papasakosiu! Ilgus ilgus amžius jau jina čia guli ir vėjas pučia ir suka aplinkui ją smiltis. Seniausias, seniausių prosiūnūsiū gyvenantis žmogus niekuomet nematė ją pasijudintą; seniausioje prosiūnūsiūje knygoje pažymėta, jog jina jau ir tuomet čia gulėjo taip pat, kaip jina dabar guli, ir vėjas suko aplinkui ją smiltis. Bet klausykis! Seniau už seniausią knygą, seniau už seniausią užrekorduotą žmogaus atmintį, Kalbos Uolose, kietai išdegtame Senovės Papročių molyje, kuris dabar jau trupą nuo persėnimo, randama jos pėdų žymės! Greta pėdų to, kuris dabar šale jos stovi, galima įtėnyti ir jos pėdas; ir tuo būdu gali žinoti, jog jina, kuri dabar čion guli, kadaise laisva vaikščiojo per uolas su savo draugu".

Aš paklausiau: "Kodel jina dabar čia guli?"

Jisai atsakė: "Aš tikiu, jog daugelis amžių atgal Raumenų Jėgos Viešpatavimo Aužius užtiko ją ir, pasilenkus jai pakenči savo mažytį, jisai užkrovė ant jos sunkius nugaros savo pavergimo naštą ir pririso ją plačiu Neišvengiamo Reikalo raiščiu. Tuomet jina pažvelgė į žemę ir į dausus, ir pajuto, jog vilties jai nebeliko; ir jina atsigulė ant smilčių su visa našta, nuo kurios jina negalėjo atsiliuosuoti. Nuo to laiko jina ir guli čionai. Amžiai atėjo ir amžiai praėjo, bet Neišvengiamo Reikalo raištis dar vis neperpjautas".

* Olive Schreiner'utė buvo žymi moteriškė rašytoja, kuri nepaprastai jautriai imalė ir mokojo savo rašytose vaizdinti prispaudimų, pavergtųjų ir išnaudojamųjų žmonių vargus ir kančias. Daugiausiai jina rašė apie šunkia moterų gyvenimo dalį. Jos rašiniai veik visuomet pridengti mistizmo, alegorijos ir gilaus liūdesio skraiste, tačiau visuose juose apčiuopiamai reiškiasi širdingumas, meilė, užuojauta, pasiaukojimas ir stengimasis palengvinti vargantį žmonių kėlonę geresnėn ateitin.

Schreiner'utė gimė ir užaugo Pietų Afrikoje, kur ta tėvas buvo angly misionierium tarpe bazutų. Turėdama 20 metų jina atvyko Anglijon ir atsivežė rankraščių pirmutinės savo apysakos. Tai buvo "Afrikos Paros Istorija", kuri ant sykiu padarė jauną mąstytoją plačiai žinoma. Toje apysakoje nepaprastu realingumu atvaizduojamas Afrikos kolonistų gyvenimas ir, kartu, nušviečiama abelna kolonijų padėtis. Kita žymia jos veikalų buvo "Sapnai", žemelis stebėtinai puikių poemų ir alegorijų proza (iš to rakinio palmtas ir čia talpinamasis vaizdelis). Vėliau išėjo jos rinkinys vaizdelių iš gyvenimo Pietų Afrikoje, po bendru vardu "Sapnų Gyvenimai ir Realūs Gyvenimai".

Didžiausia, tačiau, triukšmą sukėlė 1897 metais išėjusi jos knyga "Kareivis Petras Halket Mašoniuje". Ta knyga buvo pirmu drąsiu smerkimu kolonizavimo metodu, kokias Britanija vartojo pavergimui Pietų Afrikos. Plačiai pasiklibo taipgi josios veikalas "Moteriškė ir Darbas". Yra ir daugiau jos raštų, bet suminėti bus pačiam svarbiausieji.

Schreiner'utė mirė 1920 m.; gimusi buvo 1862 m.

Aš vėl pažiūrėjau į ją ir patėjiauju jos akyse baisingą daugybę šimtmečių kantrybės; žemė buvo šlapi nuo jos ašarų, o jos šnervės pustė augštyti smiltis.

Ir aš tariau: "Ar ji kuomet nors bandė pasijudinti?"

Nežinomas atsakė: "Kartais suvirpėdavo kuris nors jos sąnarys. Bet jina išmintinga; jina žino, jog neįjėgs atsikelti su visa ją slėgiančia našta".

Aš tariau: "Kodel tas, kuris šale jos stovi, nepalieka ją ir neina tolyn?"

Mano palydovas atsakė: "Jis negali žiūrėk..."

Ir aš pamačiau platų raištį, nusidriekusį žeme nuo vieno prie kito ir rišantį juos vieną su kitu.

Nežinomas tarė: "Kolei ji čia guli, jisai turi stovėti ir žiūrėti tyro tolumon".

Aš paklausiau: "Ar jisai žino, kodel jisai negali pasijudinti?"

Palydovas atsakė: "Nežino".

Ir aš išgirdau garsą, lyg kažkas trūko; žiūriu ir matau, kad raištis, kuris laikė pririšęs ant moteriškės nugaros naštą, pertrūko pusiau, o sunkioji našta nusirito ant žemės.

Aš tariau: "Kas atsitiko?"

Balsas greta manęs kalbėjo: "Raumenų Jėgos Viešpatavimo Amžius numirė. Nervų Jėgos Amžius užmušė jį tuo peiliu, kurį jisai savo rankoje laiko; paskui jisai tyliai ir nematomai prislinko prie moteriškės ir tuo Mechanikinio Išradimo peiliu perpjovė raištį, kuris laikė ant jos nugaros pririštą naštą. Neišvengiamasis Reikalas tapo sutrauktas. Jina dabar galės atsikelti".

Ir aš mačiau, kad moteriškė vis gulėjo smilyse nejudėdama, atvirmomis akimis ir ištiesus kaklą. Rodėsi, lyg ji kažk ko įjėškojo akimis tolimajame tyro krašte ir negalėjo rasti. Man sunku buvo įspėti, ar jina budėjo, ar miegojo. Bet man bežiūrėnt, jos kūnas suvirpėjo, akys nušvito, lyg tamsus kambarys, umai išsikverbus į jį saulės spinduliu.

Aš paklausiau: "Kas tai?"

Jisai sušnibždėjo: "Š-š-š! Jai atėjo mintis: 'Ar aš negalėčiau atsikelti?'"

Aš tėjiauju. Jina pakėlė savo galvą nuo smilčių ir aš mačiau smilyse įsispaudusią įlanką, kur tiek ilgai gulėjo jos kaklas. Jina pažiūrėjo į žemę, ir pažiūrėjo į dausus, o paskui pažiūrėjo į tą, kuris šale jos stovėjo; bet jisai žiūrėjo tyro tolumon.

Ir aš pamačiau, kaip sudrebėjo josios kūnas; jina pasirėmė alkūnėmis į žemę, visos jos gyslos ištempė, o aš sušukau: "Jina rengiasi keltis!"

Bet vien jos šonai kilnojosi nuo gilaus kvėpavimo, pati gi ji nepasijudinus gulėjo, kur gulėjusi. Vienok savo galvą jina laikė iškėlusi; galvos ji jau nebeuleido žemyn. Mano palydovas tarė: "Jina yra labai silpna. Mat, jos kojos per tokį ilgą laiką buvo po ją prislėgtos".

Ir aš mačiau, kaip toji esybė sielojosi; ant jos kūno pasirodė stambūs lašai prakaito.

Aš pratariau: "Tikrai tas, kuris šale jos stovi, pagelbės jai?"

Gi greta manęs stovintysis atsakė: "Jisai negali jai pagelbėti; jinai privalo pati save gelbėti. Lai ji sielojasi tol, kol sustiprės".

Aš sušukau: "Bet jis jau bent nekludys jai! Matai, jisai traukiasi šalin nuo jos ir tempia juodu jungiantįjį raištį, tuo būdu traukdamas ją vėl prie žemės".

Nežinomojo balsas atsakė: "Jisai nesupranta. Besijudindama, jina tempia juodu rišantįjį raištį ir įskaudina jį, o jisai tuomet traukiasi nuo jos tolyn. Ateis diena, kuomet jisai supras ir žinos, ką jinai daro. Tegu tik jinai pajęgs bent ant kelių atsiklaupiti. Tuomet, tą dieną jisai prieis arti prie jos ir su simpatija pažvelgs jos akysna".

Ir jina ištiesė kaklą; prakaito lašai visom pusėn biro nuo jos. Toji esybė pasikėlė per vieną colį nuo žemės, ir vėl nugriuvo.

Vertė J. Barkus.

(Toliaus bus.)

Dar Vienas Melas Unijos Korespondento.

Pirmesniuose "Laisvės" numeriuose jau buvo nurodyta nesamones ir melagystės unijos korespondento J. Bikulčiaus, rašyto "unijos organe" "Darbe". Betgi dar ne viskas. Štai, skaitau "Darbe" No. 18, J. Bikulčiaus korespondenciją, aprašančią unijos susirinkimą, kuris įvyko rugpjūčio 25 d. Tarp kita ko skamba:

"Toliaus sekė klausimas Gėlio, kuris pereito lokauto laiku buvo sužeistas pikietuojant. Šis draugas buvo pasiūstas į bendrąją tarybą. Pastaroji, tačiau, jo atsisaukimą atmetė, kaip pasenėjusį reikalą. Gėlius aiškino, kad jis dar lokauto metu kreipėsi į lokauto pirmininką Jankauską, bet pastarasis nekreipėš domos, gi jis pats, Gėlius, nežinojo, ką daryti.

"Apkalbant Gėlio reikalą, pasmerkta buvęs lokauto pirmininkas A. Jankauskas, kad jis mažai rūpinosi kovos prieš lokauto reikalais (? - A. J.). Buvo nurodyta, kad Jankauskas net lokauto laiku visų knygų nepridavė peržiūrėjimo komisijai. Delei to ir po šiai dienai nėra pilnos atskaitos iš lokauto laiku".

Tai bjauri melų fabrikacija! Visu pirma, kas liečia Gėlius klausimo teriu paaiškinti tiek: netiesą Bikulčius rašo, būk tai bendroji taryba atmetė Gėlius klausimą, kaip pasenėjusį dalyką. Gėlius dalykas visai nebuvo pasenęs, kuomet apie tai buvo raportuota bendrajai tarybai, ypač streiko generaliam komitetui, ir ne syki, bet daugelį kartų - reikalui esant ir liudininkus galiu gauti. Pagaliaus, nei bendroji taryba, nei generalis streiko komitetas į tai domos nekreipė: klausimas buvo pakeltas vietinėj lokalu taryboje ir buvo nutarta kreiptis dar syki į Board Direktorių tarybą. Board Direktorių tarybos susirinkime buvome nuvykę su Baniuli. Mudu perstatėme Board Direktoriams Gėlius dalyką, reikalaudami, kad jam būtų kiek nors atlyginta. Board Direktoriai, išklause mūsų reikalavimą, pareiškė, kad jie klausimą ima atydon ir pranešią mums vėliau apie nuosprendį. Minimo nuosprendžio laukiame ir po šiai dienai.

Siuomi tapo prirodyta, kad Bikulčius rašė netiesybę, jog Gėlius klausimu nebuvo rūpinatis ir kad bendroji taryba atmetė, kaip pasenėjusį dalyką. Jeigu Bikulčius ir jo draugai nori žinoti, kodel bendroji taryba atmetė Gėlius klausimą ir į tai nekreipė domos, tai aš pakartosiu tą patį, ką daugelį kartų jau esu sakęs, ypač prosininkų susirinkime. Bendroji Taryba nekreipė domos į Gėlius klausimą lygiai taip pat ir daugelis kitų klausimų tapo praleista pro pirštus todėl, kad bendroji taryba, tuom kart, buvo po vadovybe social-buržujų ir darbininkų klasės išdavikų - Šipalakovo, Drubino ir Kom. Sąžiniški unijos darbininkai vodė aštrią kovą prieš šiuos social-buržujus ir ačiu tam, jie tapo negarbingai prašalinti iš unijos vadovybės.

Antras Bikulčiaus bjaurus melas, būk tai aš tapau pasmerkimas minėtam unijos susirinkime. Kadangi tame susirinkime nedalyvavau delei svarbių priežasčių (buvau išvažiavęs kitan miestan), tai perskaitė korespondenciją labai nusistebėjau. Nusistebėjau todėl, kad - remiantis korespondencija - tapau pasmerkta todėl, kad nesirūpinęs Gėlius reikalui. Abejodamas apie korespondencijos teisingumą, tuojuos parašiau laišką unijos sekretoriui dr. J. A. Maneliui, teiraudamasis, kaip ten istikro buvo ir už ką tapau "pasmerkta". Nuo dr. J. A. Manelio aplankiau sekantio turinio laišką:

"Gerb. Drauge: Aš gavau nuo jūs laišką su užklausu, kad būk tai pasmerkė jus siuvėjai ir prosytojai nepaprastame savo susirinkime, kuris įvyko rugpjūčio 25, 1922 m., svarstant klausimą dr. Gėlius. O jūs patyrėt tokį pasmerkimą iš unijos korespondento J. Bikulčiaus korespondencijos, kuri tilpo unijos organe "Darbe", rugšėjo 8 d.

"Kas liečia tą klausimą, tai Bikulčius rašė didelę netiesybę savo korespondencijoje, gal būt, norėdamas jums pažeminti visuomenės akyse. Mat, Keršulis tame susirinkime ką tai tokio plepėjo panašaus. Bet susirinkimas neatkreipė domos ir jokio pasmerkimo, neigi tarimo kas link jūs nebuvo daryta. Draugiškais linkėjimais, (pasirašo) J. A. Manelis, unijos tarimų A. C.W. 54 skyriaus sekretorius".

Jokių komentarų pridėti prie d. J. A. Manelio laiško nereikia, jame aiškiai pasakyta, kad J. Bikulčius meluoja. To ir užtenka.

Dar vienas dalykas. Jau kelintą syk pastebėta, kad smalaiviriai ir jų klapėukai aidoblistai atkartotiniai tarška apie lokauto knygas, jų nepridavimą ir atskaitos neišdavimą lokauto laiku. Visu pirma aš norėčiau syki ir ant visados pasakyti šitiem tarškalam, kad jie užsidaurytu savo žiotis ir daugiau neištarškėtų apie tas knygas. Visiems rūbiuviams, kurie tik lanko susirinkimus, yra žinoma, jog visos knygos, kurios tik buvo mano žinioje, jau seniai tapo priduotos Pildancijai Tarybai ir 54 skyriaus komisija jas peržiūrėjo ir savo raportą išdavė susirinkimui, kuris tapo priimtas ir visas dalykas seniai užbaigtas. Pagaliaus, tos knygos yra unijos archyve ir jas gali matyti, kas tik nori.

Aš negaliu įsivaizdinti, kokios jie atskaitos nuo manęs nori. Ant kiek man buvo suprantama pirmininko pareigos, stengiausi atlikti jas. Kiek aš turėjau fiziškų ir dvasiškų jėgų - viskas buvo paaukota kovai, idant atlaikyti fabrikantų asociacijos puolimus ant mūsų unijos. Raportus iš streiko bėgio daviau susirinkimams kiekvieną dieną ir apie vidurį kovo mėn. buvo abiejų skyrių nepaprastai susirinkimas, kuriame padaviau prašymą, kad paliuosutų nuo pirmininko pareigų, kad galėčiau eiti dirbti į dirbtuvę, kadangi Gužausko dirbtuvė pradėjo dirbti, kurioje laikiau darvo vietą. Tame susirinkime daviau platų raportą iš abelnos streiko padėties ir nurodžiau, kad pas lietuvius beveik jau kovai baigiasi. Bet abelnai imant dalykų padėtį, tai unija stovėjo toliam pat pavojų, kaip ir prieš tris mėnesius kovą pradėjus, nes su mažesniems firmomis buvo padaryta sutartis, o didžiulės firmos nei nemanė tartis su unija, tik praslinkus dar keturiems mėnesiams žiaurios kovos, dauguma tų firmų susitaikė; o apie 20 jų ir po šiai dienai pasiliko "open shop". Susirinkimas išklause mano raportą ir išpildė mano prašymą - paliuosavo nuo pirmininko pareigų ir aš nuėjau dirbti. O paskui, pirmininko ir sekretoriaus vietą užėmė Baniulis ir jis, rodos, buvo iki pabaigai, kurio periodas, Banulio, pirmininkavimo buvo daug ilgesnis, negu mano.

Todėl aš ir nesuprantu, ko Bikulčius ir jo kolegos prie manęs kabinėjasi, šydydami mano vardą po laikraščių ir nei syki neuorodė, ko istikrųjų jie nori?

Tiesa, aš žinau vieną dalyką, ko tie žmonės nori, tai to, kad kaip nors sufabrikuoti purviną skyką, pagal kuri galėtų mane apjuodinti visuomenės akyse ir paskui diskredituoti revoliucinius darbininkus. Bet drėsdina jiems galiu sakyti, jog tas jiems nepasiseks, todėl, kad mano veikimo rekordas yra švarus ir delei to neturiu jokių abejonių.

Šiuomi būna atsakyta į J. Bikulčiaus melagystes. Iš mano pusės paremta nuodugnais faktais, kuolabusiai visiems žinoma. O iš Bikulčiaus pusės užmetimai paremti griužta purvų, kuriuos teiksis priimti sau atgal ir pasidalyti su savo "frentais".
10-7-22. A. Jankauskas.

Daugiau, negu \$100,000 vertės įvairaus tavoro, susidedančio iš vyrų ir moterų aprėdalu, truputį sugadinto laike ugnies, turi būti tuojau išparduota.

Išpardavimas Prasidės Šią Subatą

NEW SYSTEM DEPARTMENT STORE

182-184-186 Grand St.

BROOKLYN, N. Y.

(Tarpe Bedford ir Driggs Ave.)

Skaitykite mūsų didelį pagarsinimą

skame laikrašty Pėtnyčioj ir Subatoj.

Brooklyn LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ISTAIGA.

Salės del Balių, Koncertu, Baudkietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t.

Puikus stiečius su naujaisiais įtaisymais. Keturiolis bolų alėja.

KAINOS PRIEINAMOS.

949-959 Willoughby Ave.

Tel. 3842 Stagg.

TELEPHONE: STAGG 8832.

Dobrovolskis & Radzevičius

GRABORIAI-UNDERTAKERS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI.

ISBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM

NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ.

456 LORIMER STREET

tarp Grand ir Maujer gatvių

BROOKLYN, N. Y.

KAIP IR KOKIU BUDU

ATSIRADO PINIGAI?

Daugelis iš mūsų praleidžiame ištisias valandas,

kaip kada net ir ištisas dienas diskusavimui to klausimo; kaip ir kokiu būdu atsirado ant pasaulio pinigai

ir kas nustato jų vertę?

Tas klausimas yra gana svarbus, todėl būtinas reikalas yra kiekvieno lietuvių darbininko ir darbininkės susipažinti su juo.

Teisingai išrūšti tas klausimas jokių mokyklų nelankiusiems lietuviams darbininkams iki šiol buvo gana sunku, nes lietuvių kalboj nebuvo tinkamų rankvedžių. Dabar jau tas keblumas prašalintas.

Dabar, kurie tiktai žingeidaujate tuo klausimu, kaip ir kokiu būdu atsirado pasaulj pinigai ir kas nustato jųj vertę, tai kuogreičiausiai nusipirkite naujai išėjusią lietuvių kalba knygą **IZANGA I POLITINE EKONOMIJA**. Kas tiktai perskaitys tą knygą, tam šau nereikės daugiau sukti galvą apie pinigų atsiradimą ir jų vertės nustatymą. Toj knygoj aiškioj ir trumpoj formoj yra išdėstyta, kaip ir kokiu būdu atsirado ant pasaulio pinigai ir kas nustato jų vertę, taip, kad ir mažiausiai suprantantis politinę ekonomiją darbininkas lengvai galės suprasti apie pinigų atsiradimą ir jųj vertybės nustatymą.

Knyga **IZANGA I POLITINE EKONOMIJA** yra parašyta garsaus rusų ekonomisto A. Bogdanovo ir susideda iš 240 puslapių.

Knygos kaina pulkais audimo viršelinis ir suklinėmis raidėmis tiktai \$1.50.

Užsakymus ir pinigus siųskite šiuo adresu:

"LAISVĖ", 46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

LIETUVISKA AKUSERKA
Marijona Tamkienė
Bajruai moksli New York
Miesto Bellevue Hospital
EINU PRIE PALAUG.
Darba atlieku atskančiai.
Valandos: nuo 1 iki 8 vakar.
429 BERRY STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 673L

Telephone: Greenpoint 285L.
J. LEVANDASKAS
GRABORIUS
272 BERRY STREET,
BROOKLYN, N. Y.

Phone Stagg 6012.
W. WARREN
WELDING & AUTO
REPAIRING
101 SCHOLES STREET
BROOKLYN, N. Y.

Taisome visokių rūšių ir kitų bysčių automobilius, prikaboms ir sokiūs išilinius cilindrus, motorus, rintis, kokio didžio ir kaip mažo, ir nebūtu. Darba atliekame su visomis sios mašinos įtaisymais. Patikime ir padirbame naujas vienas šalin, kurias yra lygtis, kaip ir dirbtuvė sukurta tos.
VISAS DARBAS TRA
GARANTUOTAS
KAINOS PRIEINAMOS.
Reikalui esant visuomenė kreipiasi augščiau nurodyta adresu.

Phone: 4711 Market.
PETER SMITH
Real Estate Broker
54 Academy St.
NEWARK, N. J.
Parduodu namus ir laisva, abelina pinigais ant lengvų sąlygų ir duoda visokių patarimų atsilankiusiems visai VILKUT. Visi lietuvių norimi įsiję. Kiek nors nuosavybe, nuomoni kreipkitės pas mane, o viską met gausite gerą ir laisvą **PATARNAVIMA**.

KORESPONDENCIJOS

HAVERHILL, MASS.

Iš Kovos Lauko.

Čia klesų kova eina aštryn. Dažnai čia iškyla streikas mažose čėverykų dirbtuvėse. Bet dažniausia čia pat gyvenanti žmonės apie tai nieko nežino, nes mažose dirbtuvėse mažai žmonių dirba. Streikai dažnai užsibaigia darbininkų laimėjimu.

Viena didelė čėverykų dirbtuvė, J. H. Winchell Shoe Factory, kurioj dirba apie 900 darbininkų, įsidrąsino numušinėti darbininkams užmokestį ant tiek, kad darbininkai buvo priversti sukilti ir eiti laukan, sakydami, geriau mirti lauke, o ne dirbtuvėj.

B. and S. W. unija už darbininkus visai neužstojo. Darbininkai nutarė prisidėti prie pažangesnės unijos, būtent, S. W. P. U., kuri turi apie 15-16 tūkstančių narių. Darbininkai turi tris priešus: kompaniją, kurioje jie dirba, uniją, prie kurios jie prigulėjo ir policiją. Bet to viso streikieriai nenusimena. Renkasi į masinius susirinkimus. Daro ant gatvių demonstracijas. Pikietuoją apie dirbtuvę. Vakare apie penkis dažnai minia susirenka iš kelių tūkstančių žmonių.

Spalio 2 d. masiniame susirinkime Grattan Hall, S.W.P. Unijos viršininkai įsakė savo nariams, dirbantiems B. and S. W. U. dirbtuvėse, sekančią dieną apiešti darba ir ateiti į S. W. P. U. salę. Reiškia, kova eina pirmyn. Kompanija turi skebę apie 150 ar daugiau, bet ne tiek padirba, kiek pagadina. Prieš streiką ten dirbo virš 400 darbininkų.

Kas bus svarbesnio, pranešiu vėliau.

LMPS, 56 kp., ALDLD, 85 kp. ir LL choras rengiasi prie žiemos sezono. Jau pradeda mokytis veikalas "Buožės" ir "I Rytų Salį". LMPS, 55 kp., rengia del K. Petrikienės prakalbas 13 d. spalio, Lietuvių Salėj, 7:30 val. vakare.

Darbininkė.

ELIZABETH, N. J.

Iš Friends of Soviet Russia veikimo.

F. of S. R. vietinis skyrius buvo surengęs koncertą ir balil spalio 7 š.m., bet nepavyko; turės nuostolių apie \$31. To nepavykimo buvo dvi priežastys. Viena, tai buvo didelis lietus; už tai mažai publikos susirinko; antra, tai komisijos apsilaidimas. Į komisiją buvo išrinkta 5 draugai, nuo rusų, lenkų ir ukrainų po vieną draugą, o nuo lietuvių 2 draugai, bet vienas darba pavedė, taip sakyti, vienam. Jis pasikvietė tokius "artistus", kuriems reikėjo brangiai apmokėti.

Programas buvo labai prastas; tęsėsi apie pusę valandos laiko, o lėšavo apie \$50.

Draugai, ar dar mus nepamokino tie New Yorko "garsieji artistai", kurie buvo pakviesti. Man rodosi, tokie artistai pabaigoj pereito pavasario koncerte padarė nuostolių \$28, paimdami po \$20 ir \$15, išskiriant lietuvius dainininkus, kurie patėmė vien tik kelionės lėšas.

Bet dabar, aš manau, gavome gerą lekciją nuo tų buržuazijos taru, kuriem tik rūpi pelnas, o ne darbininkų klesos reikalai. Mano supratimu, mes turėtume pertraukti ryšius su pelnagrobiais dalininkais ir kitais "artistais".

Jeigu komisija būtų veikusi išvien, nebūtų atsidavus ant vieno, tai jokiū būdu nebūtų sutikus su tokiais pelnagrobiais "artistais".

Draugai, vengkite tokias dides klaidas ant toliaus.

S. K. Bebert.

SPRINGFIELD, ILL.

Iš Lietuvių Veikimo.

Rugsėjo mėnesy (nepamenu tikrai kokioj dienoj) buvo susauktas masinis susirinkimas, išnešimui protesto rezolucijos prieš Johnson bilių. Susirinkimas buvo saukiamas vardu Springfieldo Lietuvių 11 Draugijų. Į susirinkimą atsilankė viso labo apie 65 ypatos, tai yra labai peiktina, kad į taip svarbius susirinkimus mažai atsilanko publikos. Pirmininku buvo draugas Bulota.

Buvo pakviestas drg. Klambauskas kalbėti. Gana gerai nurodė, kokią laisvę lietuviai turėjo iki šiol Amerikoj ir kas yra rengiama prieš, ateivius šioje salyje.

Buvo perskaityta rezolucija. Kilo diskusijos. Vieni nori, kad rezolucijoj būtų įrašyta, jog Springfieldo lietuviai, abelnai visi, protestuoja. Bet piliečiai tam buvo priešingi. Leista nubalsuoti. Didžiama balsų liko priimta tokia rezolucija, kad Springfieldo lietuviai piliečiai protestuoja, kurių randasi viso labo apie tuzinas.

Paskui kalbėjo Černiauskas apie Lietuvos padėtį. Žinoma, smerkė kunigus, bet savo plaukus sėbrų nepalietė.

Perskaityta rezolucija prieš Lietuvos kunigų veikimą Lietuvoje.

Draugas Šimkus pasiprašęs balso pradėjo nurodinėti, kad ir socialdemokratai su kunigais į vieną dūdą pučia. Geltonieji pradėjo rekti, kad neduotų kalbėti, Drg. Šimkus klausia publikos, ar dar pavelys jam kalbėti. Publika sutiko. Šimkui užbaigus kalbėti, draugas Klambauskas pasiprašęs balso pradėjo kalbėti. Tas tai tik jau pataikė į skaudžią vietą grigaitiniams. Jie visi pradėjo rekti veršio balsu. Neatsiliko nuo jų nei pirmininkas B., nors save jį vadina veikėju darbininkų tarpe. Geltonieji, pamatę, kad nieko nepės išsinešdino su visa rezolucija.

Taip ir užsibaigė susirinkimas. Ten Buovės.

HAVERHILL, MASS.

Iš Streiko Bėgio.

Bus ilgas laikas kaip čia streikuoja čėverykų išdirbystės darbininkai. Darbininkai matydami, kad streiką pralaimės, kreipėsi pas vietinę uniją S. W. P. U., kad ji eity į pagelbą laimėti streiką. Mač, didžiama B.S.W. Unijos narių prisirašė į S.W. P. U. todėl, kad ji nusileidžia bosams.

4 d. spalio masiniame susirinkime nutarta išsausti į streiką visus darbininkus, kurie dirba po B.S.W. Unija. Su 4 d. spalio prasidėjo didesnis streikas. Likosi išsausta streikan virš 1000 darbininkų. Nors didžiama išėjo į streiką su ketvirta diena spalio, bet dar liko ir keletas skebę. Aš manau, kad bus priversti išeiti ir tie, kurie dirba, nes streikas eina pasekmingai. 5 d. spalio masiniam S.W. P. Unijos susirinkime nutarta, kad turi eiti į pagelbą pikietuoti ir S.W.P.U. nariai B.S.W. Unijos.

5 d. spalio streikieriai buvo padarę kinkų drebėjimą skebams; eidami iš susirinkimo apie 5 val. vakare streikieriai užsuko ir į tą pusę, kur privežti iš kitur skebai apsigyvenę viešbučiuose.

M. Tylunas.

NEW BRITAIN, CONN.

Spalio 8 d. ALDLD. 3 Apskr. parengė prakalbas. Kalbėtojum buvo d. J. Sturba. Į prakalbas žmonių mažai atsilankė, nes buvo lietingas vakaras. Lietuvos politiniams kaliniams aukų surinkta \$6.05. Iš jų reikės padengti svetainės lėšas.

"Vilijos" choras pradėjo laikyti pamokas. Kiek matyt, šiais metais bus chore veik daugumoj čia gimę jaunuoliai. Taip ir reikia.

Chorą vadovauja d. J. Malinauskaitė.

Nežinia, delko taip LMPS. nekuriuos draugės atšalo nuo veikimo, net nelanko nė mūsų parengimų. Apie kuopos stovį irgi negirdėti nieko, nejaugi draugės mano, kad reikia džiaugtis tuo, kad vargo našta darbininkam nepakeliama. Ne, darbininkų išganymas jų pačių klesos kovoje. Todėl, draugės, į darbą.

ALDLD. 27 kp. nariai taip pat nelabai skaitlingai lanko susirinkimus. Taip neturėtų būti. Juo daugiau narių lanko susirinkimus, tuo pačiuose nariuose randasi didesnė energija prie veikimo. Reikia praplėsti veikimą, nes jau ateina veikimo sezonas. Tinginio reikia gėdytis.

ADP. L.S. 54 kp. nors gana jaunutė savo gyvenime, tačiau jos veikimo pradžia džiuginanti. Žada prisirašyti naujų narių. Tik reikėtų nutarti laikyti susirinkimus reguliariai.

ALDLD. 27 kp. Koresp.

Daugiau, negu \$100,000 ver-

tės įvairaus tavoro, susidedančio iš vryrų ir moterų aprėdalu, truputį sugadinto laike ugnies, turi būti tuo- jau išparduota.

Išpardavimas Prasidės Šią Subatą

NEW SYSTEM

DEPARTMENT STORE

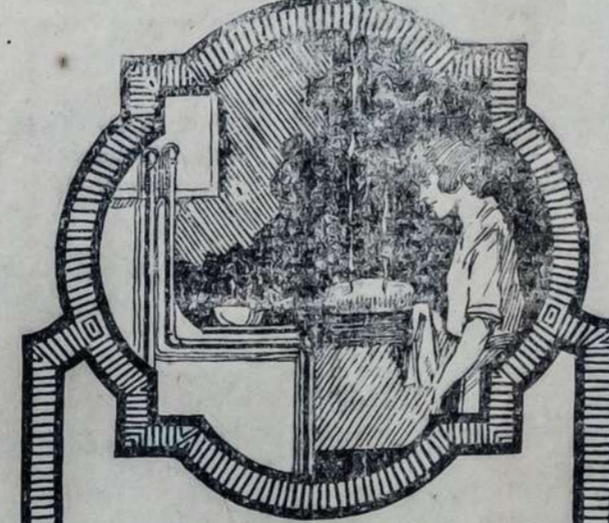
182-184-186 Grand St.

BROOKLYN, N. Y.

(Tarpe Bedford ir Driggs Ave.)

Skaitykite mūsų didelį pagarsinimą

šikame laikrašty Pėtnyčioj ir Subatoj.

RAMSTIS GYVASTIES DUONA ŽMONIŲ.

Heckers' MILTAI

Buvo žinomi daugiau, negu per 80 metų, kaip geriausias rūšies ir milionams vryrų ir moterų teikta stiprinantis maistas iki šiai dieni.

Obalsis apie rūšies gerumą ėjo per gentikartes gentkarčių ir tas obalsis nenustojė savo vertės iki šiai dieni. Jie yra geriausi miltai ant rinkos visame pasaulyje.

Visur ir visuomet, kada tik pirkis, reikalauk HECKERS' MILTŲ.

Tėmyk vaizbaženklį, raudonas skrituly su užrašu HECKERS' ant maišiuکو.

MAŽIAU SUSIVARTOJA, NEGU KITŲ

VISUOMENĖS ATYDAL.

Pranešu visiems draugams, kad aš apleidau vieną savo seną fotografijų studiją, kuri buvo po num. 227 Bedford Ave., Brooklyn.

Dabar laikysiu tik VIENĄ Fotografijų Studiją po numeriu 579 GRAND STREET.

Tai viena iš geriausiai įrengtų Brooklynje. Todėl su visis fotografijų reikalais kreipkitės pas mane šiuo adresu:

MOTIEJUS KICHAS

Lietuvis Fotografas

579 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Prie pat Lorimer St. ant Victrola storo.

Telephone Stagg 4032.

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ?

Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSO KEPTUVĖS (SENIAUSIA ISTAIGA)

Kepa geriausią duoną iš ėstų rūginių miltų.

Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą skanią, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duoną siunčiam ir į kitus miestus.

Savininkai

W. Masilevičius ir A. Shrupski

209 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y.

Tel. Greenpoint 2876.

SELPKITE RUSI JOS BADAU- JANČIUS ŽMONES.

Telephone Main 9759.

LIETUVIS FOTOGRAFAS

IR MALLORIUS.

nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senas ir kraujujus ir sudaro su amerikoniškais. Darba atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu:

JONAS STOKES

172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

111 CIGARETAI 10c JIE YRA GERI

O nelaimė! Yra daug žmonių, kurie juoksis iš tavo sielvarto! Tačiau geras draugas patars naudoti

Ruffles

pleiskanų mirtingą priešą.

Suvilgiukite Ruffles savo galvos odą kasdien per kokią savaitę laiko ir pleiskanos tuojaus pranyks. Naudokite Ruffles nuolatos ir po to, ir tuo būdu užlaikykite savo galvos odą švaria ir sveika ir savo plaukus gražiais ir žvilgančiais.

Kaina 6c, aptiekose, arba prisiųskite 75c, tiesiai į laboratoriją.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

LIETUVIS DENTISTAS DR. A. PETRIKA

DR. RADLOW 116 East 81st Street, arti Lexington Avenue

Pasarga Detroito Lietuviai ms Darbininkams

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ SPECIALISTAS TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS.

Daiktai, kurie Užlaikomi Ilgesniam Laikui AUKSORIUS R. LIPTON

A. Stankus GERIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS

LAIDOJU NUMIRUSIUS ANT VI-SOKIŲ KAPINIŲ TIK UŽ 100 DOL.

Duodu grabų, karavaną, automobilių ir įsvą nuo pat pradžios iki pabaigos patarnavimą tik už 100 dolerių.

OKULISTAS J. FREIMAN 703 GRAND STREET

DR. A. J. KARALIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

DR. C. K. CHERRYS LIETUVIS DENTISTAS

Automobilių Mokykla

146 W. 56th STREET New York City

Jeigu Jūs norite tapti geru mechaniku - "soferiu", jeigu Jūs norit uždirbti nuo \$30 iki 40 į savaitę, tai kreipkitės į mūsų lietuvišką mokyklą. Čionai Jūs gausite išsimokytį pilnai automobilių amato. Mes turime 8 sistemas mokymui automobilių mechanizmo, su kurių pagalba lengvai ir greitai išmokiname savo mokinius, kaip važinėti automobiliu taip ir greitai juos sutaisyti. Mes mokiname lietuviškai. Kursas tęsis apie keturias savaites. Mes užtikriname soferio "laisvius" ir sukleb-komą vietą. Mokyklita gerą lietuvišką mokyklą. Lietuviai mokytojas ir instruktorius.

KAS NORITE PIGIAI PIRKTI NAMĄ, TAI VISADOS EIKITE PAS

J. VASTUNAS Real Estate Co.

154 GRAND ST., BROOKLYN. Nes aš turiu labai daug namų ant pardavimo Brooklynio mieste ir priemiestiuose: Ridgewood, East New York, Jamaica, Mass-peth ir Flatbush. Iš daugumos kolitas yra labai pigių, todėl kurie manote pirkti namus, tai turėsite gerą progą pasipelnyti pirkimu. Taipgi kas pas mane pirkis, tas bus aprūpintas kuogeruoliai ir po priežiūra geriausio advokato. Taipgi aš paduosiu visokios rūšies būsimus bu-ceruos, grosernes, restoranus ir kriaučių dirbtuves.

Kas pirkis pas mane, tas SUCEDYS DAUG PINIGŲ

Telephone 2320 Greenpoint.

J. GARŠVA

GRABORIUS - UNDERTAKER

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalaameoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių.

Pasamdau Automobilius ir Kuristas Vessilijoms, Krikštynoms ir šlap pasivažinėjimams.

31 Bedford Ave., 264 Front St. Brooklyn, N. Y.

VISŲ ŽINIŲ

Geriausios Williamsburgo RUSIAKOS IR TURKIAKOS

MAUDYNĖS

174 So. 1st St. netoli Macy Ave. BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: Stagg 1537

F. Teitelbaum, Savininkas. MAUDYNĖS ATVIRO KIEKVIENA DIENA UTARNINKAIS, tai specialė moterų diena. Atsilankykite persitirinti.

VIETINĖS ŽINIOS

LMPS. 1 Kp. Prakalbos.

Pereitą utarninką Empire sve-tainėj atsibuvo LMPS. 1 kuopos prakalbos. Kalbėjo d. A. Bimbo. Jis barė progresistes už nesilankymą į susirinkimus ir prakalbas. Teko nemažai vėjo ir vyrams. Trumpai pakalbėjęs apie mūsų organizaciją jis už- oaię.

Kadangi d. Bimbo neilgai kalbėjo, tai po jo dar kalbėjo d. Andriulis, apie lietuvių sąmonių darbininkų judėjimą ir apie abelon Amerikos darbininkų judėjimą. Jis aiškino, kad Amerikos darbininkų judėjimo istorijoj atsiverčia naujas lapas. Didieji streikai išjudino darbininkų judėjimą. Streikuose aiškų aiškiausiai pasirodė amatinio unijizmo nusėnimas ir netinkamumas, delto dabar unijos nariai priima Profesinių Sąjungų švedimos Lygos programą jungti visas unijas į vieną galingą organizaciją industrialiu pamatu.

Žmonių buvo nedaug. Labai teiktina, kad tuli mūsiesčiai la- bai apsilėide, nesilanko į paren- eimus. Tiesa, kalti ir garsinto- jai šių prakalbų. Plakatai neiš- dalinti, o ir dienraštį tik sy- tį buvo pranešta. O juk ne visi galėjo tai patėmyti. Kita kar- tą rengėjos ar rengėjai turi ap- sižiūrėti, kad tokių klaidų ne- vykty.

Brooklyniečiai, sąmoningi dar- bininkai turi skaitlingas orga- nizacijas ir pakankamai prasi- lavinusių žmonių, bet, deja, pas- kait kuriuos labai daug apsilėi- dimo, neveiklumo. O tas daug- kludo veikimui. Tiesa, kai ku- rie dirba nėi ir perdaug, bet jų yra neskaitylingas burys, tai jie pavargsta, juo labiau, kad ma- to kitus nieko neveikiant.

Dabar prasideda šaltesnis se- zonas, tad visi sukrusime prie darbo; pastumėkime pirmyn sa- vo veikimą. Mes galime dar- daugiau padidinti savo organi- zacijas, tik reikia įtempti jėgas ir daugiau dirbti. Negali būti atleista nei vienam galingiam veikliui, o neveikiančiam. Mes turime veikti, traukti prie mū- sų organizacijų neorganizuotus darbininkus.

Iš Central Brooklyn.

Panedėly, spalio 9 d., vietinės ALDDL ir LMPS. kuopos buvo sturengios prakalbos po num. 27 Hudson Ave. Kalbėtojum bu- vo drg. A. Bimbo. Kalbėjo trumpai. Pirmiausia davė vėjo augėciaus minėty organizacijų nariam už apsilėidimą veikime; kad ne tik jų į savo surengtas prakalbas neatsilanko, bet nei į kuopų susirinkimus neateina. Kalbėtojas sakė, kad jeigu ir ant toliaus taip bus, tai mūsų organizacijos, vietoj, kad stip- rėty, pradės nykti. Ragino, kad visi turi lankytis visokiuose pa- rengimuose; liepė platinti lite- ratūrą ir gauti daugiau naujų narių. Baigdamas savo prakal- bą prisiminė apie būsiantį ka- rą. Sakė, kad dabar yra laikas visiems susipratusiems darbi- ninkams dėti visas pastangas, kad pastojus tam kelią, nes jeigu mes dabar tylėsime, tai pas- kait bus pervėlu. Publikos buvo nedaug. Viena, mažai išgarsinta, o antra, tai ir pačių draugų ap- silėidimas. Jeigu jau draugai oaty negali atsilankyti, tai ką jau bekalbėti apie pašalinius. Buvo platinama literatūra, par- duota už apie 5 dol.

Trečios iš eilės prakalbos įvyks pėtnyčioj, spalio 13 d. Kalbės drg. F. Abekas ir draugė E. Vilkaitė. Draugai, bent ant šių prakalbų atsilankykite. Brooklynietis.

Moteris Nori Pasisavinti Svetimą vyrą.

Labai keistas atsitikimas pa- rėdė Brooklynio šeimynos teis- me. Ponia Mary Harrison nuo Cleveland St. stengėsi prirodyti, kad James Pearce, kuris

sakė esąs iš Kalifornijos, yra se, kur yra dideli pečiai. Tokios jos vyras. Pearce nuo širdies anglies yra labai daug, bet ji tvirtino, kad jis nėra niekad netinkama kūrinti mažuose namatės tos moteris pirmiau. Jo ta argumentą patvirtino ir jo brolis.

Ponia Harrison nieku būdu nesutinka su Pearce argumen- tais. Ji pasakojo, kad ji eida- ma pro užlaikymo namus (board- ing House) ant 150 Cleveland St. pamatė vyrą su "baisia iš- žiūra", kuris kazyravo su riebiu vyru. Greitai jai atėjo į galvą dasiprotėjimas, kad tai yra jos seniai pražuves vyras. Ji tuo- jaus per teismą norėjo susigra- žinti tą vyrą prie savės. Bet Pearce bažijasi, kad jis nėra ponios Harrison vyras ir kad jis jos nepažįsta. Bet ji sako, kad pasaulį gali būti tik vienas vyras su tokia "baisia išžiūra".

Byla teis is toliaus ir bus ban- doma išrišti sis "svarbus" klausimas.

Bus Galima Nusipirkti Anglies ant Mėnesio Laiko.

Valstijos Kūro administratorius William H. Woodin prane- sė, kad dabar jau bus galima nusipirkti ant karto namuose vartojamų kietųjų anglių tiek, kad užtektų per mėnesį laiko. Iki šio tebuvo galima nusipirkti anglies tik ant dviejų savai- čių laiko.

Tatai pareiškdamas, kuro ad- ministratorius pasakė, jog tai dar nereikiška, kad yra pakanka- mai anglies. Bet dabar kaskart atgabena anglies ir tikimasi, kad po kiek laiko bus atgaben- ta daugiau. Taigi pasitikt, kad su laiku pribus čia daugiau an- glijės, kūro administratorius da- leidžia dabar pirktis daugiau anglies.

Apvogė 18 Žmonių.

Du vagiliai jėjo į "pulruimį" ant 50 Watts St. ir užkomanda- vo visus pakelti rankas aug- styn. "Pulruimį" tuo kartū bu- vo 18 vyrų. Vienas vagilius lai- kė atstatęs revolverį, o antras —kraustė kišenes. Vienas kaip ir pasipriešino tam kišenių kraustytojui. Tada tas vagilius paliepė savo draugui šauti. Pa- starasis bandė šauti, bet nei- sišovė. Tuomet užpultieji bandė pasipriešinti vagiliams, bet ta- sai vagis, kuris turėjo revo- lverį savo rankoje, suriko, kad jau jis pasitaisęs revolve- rį ir galis šauti. Vėl užpultieji ramiai leido kraustyti kišenes ir taip vagiliams pavyko atimti iš jų visų \$1,500 ir laimingai pabėgti. Atėjęs policistas papa- sakojo užpultiesiems, kad vagi- liai veikiausiai turėjo neužtaisy- tą revolverį.

Pasipirkite Tikietus Veika- lo "Nepalaidoti Kūnai".

Darbininkų Teatralis Ratelis stato labai puikų veikalą, "Ne- palaidoti Kūnai". Perstatymas įvyks 21 d. spalio. Todel, kurie norite pamatyti šį veikalą, pa- sisukubinkite pasipirkti tikietus iškalno. Tikietus galima gauti šiose vietose: "Laisvės" ofise, 46 Ten Eyck St.; Račkausko ir Januškos kraut. 455 Grand St.; pas ADP. L.S. 1 kp., L.M. P.S. 1 kp. ir ALDDL, 1 kp. na- rius.

Geriausie pasipirkti tikietus iškalno, tuomet galima gauti ir gerėsnes vietas atsisėsti ir ne- reikia nuėjus vargti prie lange- lio, kol prieini nusipirkti tikie- tus. J. P. V.

New Yorke Yra Daug Ang- lies, bet Ne del Kūrinimo Namuose. New Yorke namų užlaikyto- jai mato perspektyvą, kad atei- nančią žiemą bus anglies tiek ir tiek, bet nebus nei smetelio del kūrinimo namuose. Mat, laike pereito angliakasių streiko New Yorke didžiųjų namų savininkai ir fabrikant- tai parsigabeno iš Anglijos daug minkštos ir kietos anglies, kuri yra tinkama kūrinti tik fabrikuose ir dideliuose namuo-

sakė esąs iš Kalifornijos, yra se, kur yra dideli pečiai. Tokios jos vyras. Pearce nuo širdies anglies yra labai daug, bet ji tvirtino, kad jis nėra niekad netinkama kūrinti mažuose namatės tos moteris pirmiau. Jo ta argumentą patvirtino ir jo brolis.

VIETINIAI PRANĖSIMAI

NEPAMIRSKITE! Šiandien, "Laisvės" name, įvyks ta LMPS. 1 kuopos paskaita. Tema paskaitos "Peržvalga Moterų Padėties Praeity ir Dabarty". Pradžia 8 val. vakare. Kviedame visus vietas ir apielinkū lietuvius atsilankyti, nes paskaita bus svarbi ir žingėdi. Ypa- tingai turėty moteris atsilankyti, nes kaip tik apie jas ir bus skaitoma. Kuopietės taipgi privalote visos būti. Paskaita skaitys drg. V. Bovinas. LMPS. 1 kp. Org. M. Paukštieinė. Pranešimas Lošėjama. Veikalas "Nepalaidoti Kūnai" pas- kutinių dviejų akty praktika įvyks pėtnyčioje, 13 d. spalio. Sokoty sve- tainėj, 190 Grand St., Brooklyn. Tre- tainėj, 190 Grand St., Brooklyn. J. N. džia 7:30 val. vakare.

J. BUTENO KONCERTAS IYVKS SUBATOJE 14 d. SPALIO (OCT.), '22 McCADDIN SALEJ So. 2nd ir Berry Street, Brooklyn, N. Y. Pradžia 8:30 v. vak. Įzanga \$1.00, 75c., 50c. Programė dalyvaus: Operetės Choras, H. Aušriūtė, M. Česnavičiūtė ir F. Morkus, To vakaro žvaigždė bus J. BUTENAS. Jisai priparodys Brooklynio publikai, jog neveltui New England konservatorijos profesorius jį palygino garsiam dainininkui Tito Rufo. Operetės Choras dainuos iš "Iševio" operetės garsią S. Šimkaus dainą. Tos dainos solistų dalis dainuos p. Strumskienė, H. Aušriūtė ir pats J. Butėnas. Tikietai šiam vakarui parsiduoda "Laisvės" ir "Vienybės" ofise.

OSVALDAS KIBURIS Užlaiko Puikiausią LIETUVISKĄ VIESBUTĮ gamina geriausiu užkandim, todėl kiekvienam lietuviui yra to- togi vieta užėjimui. Atvažiuo- sioji į East New York, nieko- met neužmirškite atsilankyti pas OSVALDĄ KIBURĮ 858 Glenmore Avenue, Brooklyn, N. Y. (East New York)

J. BRETTSCHEIDERS APTIEKA Tai seniai lietuviams žinoma APTIEKA kur receptai išpildomi atyčiai ir patyrusių aptiekarių. GERIAUSIAS PATARNAVIMAS 500 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

TANKIAI PAS KIEVIENA TAI KLAUSIMAS KURIS KYLA? "Kur aš galėčiau surasti Dentistą, kuris būtų teisingas, sąžiningas ir nebrangus?" I tą klausimą atsako daktaras L. L. RUPPERT ir H. H. FIRESTONE Dentistai 226 BROADWAY netoli Roebing St. BROOKLYN, N. Y. Dantys yra ištrankiami ir atstatomi ant labai lengvų ir tvirtų Mokestis priimama tikėdam.

PERDURĖS GASPADIŲ, BANDĖ PERDURTI POLICISTĄ.

Oscar Ungarer gyvena ant 36 Lonwix St., Brooklyn, pas tūlą našlę, Ida Schiller. Jis prie- jos melniosis, bet ji jo nemylė- jo ir stumdavo nuo savės. Už- vakar ryte juodu labai susipy- ko ir kuomet našlė pastumėjus spyrė jam, tai Ungarer iš to piktumo perdūrė jai kaklą pasi- griebęs peilį. Kilo riksmas. Ta- da atbėgęs policistas Robert Zeigler puolėsi tą vyrą suare- tuoti, bet Ungarer bandė poli- cistą perdurti ir pasprukti. Poli- cistas peršovė jį į kaklą, ko- ją ir petį. Ungarer ir Schiller dabar randasi ligonbuty.

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau brolij Andriaus ir Juo- zo Puku, Ginuon kalimo, Preuų pa- rapijos, Suvalkių redybos. Meldžiu atsilankyti. F. Pukas, Pittston, Pa. 40 Searle St. (239-240)

PARDAVIMAI

Parsiduoda buėernė labai gerų vietoj. Biznis išdirbtas per daugelį me- tu. Vieta apgyventa lietuviams ir len- kais. Pirkėjų užtekinai, nes tik vie- nas mūis kostumieris išporka už \$200 mėsos į savaitę. Kreipkitės šiuo adresu: 46 Grand St., Brooklyn. (239-242)

Parsiduoda fotografijų studija. No- rinti pirkti, kreipkitės į "Laisvės" ofise, 46 Ten Eyck St., Brooklyn. (240-243)

Pasirandavoja 4 kambariai su vi- sais įtaisymais del 4 ypatų. Vaikai gali būti nejaunesni 7 metų. Randa \$15.00, be vaikų \$14.00. Atsilaukit pas: B. A. Zinis, 420 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (238-241)

Pasirandavoja labai geras kamba- rys su visais įtaisymais del dviejų vyrų. Kas norėtumė gauti gerą kam- barį, tai kreipkitės šiuo adresu: Mrs. Petraitis, 233 Leonard St., Brooklyn, N.Y. (vienais trepais augėstyn) 239-240

REIKALINGA

Reikalingas geras kriaucius prie kostumeriško darbo. Turi būti atsaka- ntis tame darbe, nes vien tik nau- jus siutus reikia siuti. Vieta išdirb- ta, darbas nuolatinis ir užmokestis geras geram darbininkui. Atsilaukit greitai. T. Conrad, P. O. Box 601, Manville, N. J. (238-240)

Reikalingas karpėderis, atsilau- kit gyvenanti šioj apielinkėj, Man- hattane. Joe Rusgis, 355 W. 27th St. New York, N.Y. (239-240)

Reikalinga mergina restorane už "veiterką", mokanti anglų kalba. Trumpos valandos ir gera mokeskis. Nedėlomis nereikia dirbti. Atsilau- kit tuojaus. K. Gallinas, 145 Thames St., Brooklyn, N.Y. (240-242)

CAFE and BUFFET LUNCH UZLAIKAU PUKIAUSI VIESBUTI PAGAMINAME GARDZIAUSIUS VALGIUS IR IVAIRUS UZKANDZIUS Turime įvairių KVEPIANŲ CIGARŲ LIETUVIAMS PATOGI VIETA UZEITI. CHRISTIAN LUTZ 418 LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.

NAMAI IR FARMOS Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir prieinamiausia kaina, Brooklynio mieste ir visuose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyn ir C. Brooklyn. 1 fam. — nuo \$1,500 iki \$10,000; įmokėti ant \$1,000 nuo \$150 iki \$200 2 fam. — \$1,500 iki \$10,000 6 fam. — \$3,500 iki \$18,000 3 fam. — \$2,500 iki \$13,000 8 fam. — \$4,000 iki \$20,000 5 fam. — \$3,500 iki \$15,000 20 fam. — \$11,000 iki \$80,000 Budavojame namus ir duodame morgičius ant namų. Kas per mūsų prirodymą perka, nieko nemoka mums ir aprūpiname teisingai. Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais apie New Yorką, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausias žemės, prie rirų, vandeny ir mūsų tautos apgyventa. Parduodame su mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu. B. ZINIS REALTY CO. BRANCH OFFICE: 420 LORIMER STREET (paie Grand Street), BROOKLYN, N. Y. Telefonas: 329 Stagg.

Niekai Yra Gyvenimo Kambariai, Jeigu Juose Nera Muzikos JOHN STAJAUSKAS 579 GRAND STREET. Netoli Lorimer St. Phone Stagg 0903 1114 MANHATTAN AVE. Netoli Clay St., Phone Greenpoint 3415 BROOKLYN, N. Y., Gali įtaisyti didelę linksmumą ir malonumą jūsų namuose. Kiekvienas lietuvis ateikite pasižiūrėti. TURIME VISOKIŲ LIETUVISKŲ REKORDŲ TAVO PHONOGRAFIUI LIETUVISKOS ROLES TAVO PIANUI \$1.00 į savaitę Phonographai ir pianai duodami ant labai lengvų išmokėsių Speciališkas Nupiginimas ant Švenčių \$1.50 į savaitę \$2.00 į savaitę \$2.50 į savaitę